Nr. 1. Warszawa, dnia 10 stycznia 1920 r. Rok III.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena pojedyńczego numeru 10 mk. (z przesyłką pocztową 12 mk.) Prenumerata kwartalna 100 mk. Cena ogłoszeń za tekstem wynosi od wiersza jednoszpaltowego petitem: 30 mk. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Redakcji, Leszno 5, tel. red. № 512-64.

Od Administracji.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego" Administracja przypomina,, iż prenumerata za I kwartał 1921 r. wynosi 100 mk. polskich.

Kwotę, powyższą, należy niezwłocznie wpłacić względnie pokryć różnicę, powstałą wskutek uiszczenia niższej poprzedniej prenumeraty.

Organizacja władz.

1.

ZARZĄDZENIE

Ministra Skarbu w sprawie skasowania Państwowego Urzędu Eksportu Drzewa.

W wykonaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 4 stycznia 1921 r., w przedmiocie skasowania Państwowego Urzędu Eksportu Drzewa i ustalenia kompetencji odnośnie do eksploatacji terenów leśnych i eksportu drzewa, zarządzam zamknięcie dalszych czynności Państwowego Urzędu Drzewnego z dniem 7 stycznia 1921 r. Likwidację i przekazanie spraw b. Urzędu Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych powierzam Dyrektorowi Urzędu, Panu Alex. Dąbrowskiemu, z tem, że wszelkie czynności likwidacyjne winny być zakończone 1 lutego 1921 r. i złożone w tej dacie sprawozdanie rachunkowe i rzeczowe. Biuro Prezydjalne Ministerstwa Skarbu nie omieszka rozwiązać stosunek służbowy z dotychczasowym personelem Urzędu i przejąć inwentarz biurowy oraz samochód.

Warszawa, dnia 5 stycznia 1921 r.

Minister Skarbu:

(–) *Steczkowski.*

2.

ZARZĄDZENIE

Ministra Skarbu w sprawie skasowania Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

Utworzoną na zasadzie rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 25 lutego 1919 r. (Dz. Urz. Nr. 24, poz. 329), Dyrekcję Monopolu Spirytusowego kasuje się z dn. 1 stycznia 1921 r. Wszystkie sprawy, leżące dotąd w zakresie kompetencji Dyrekcji Monopolu Spirytusowego przechodzą do Sekcji VI Monopolowej, do wydziału II Spirytusowego i do wydziału IV Rachuby. Biuro Prezydjalne nie omieszka, po porozumieniu się z Szefem Sekcji VI przedstawić mi wnioski nominacyjne i rozwiązujące stosunek służbowy, odnośnie do obecnego personelu Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1920 r.

Minister Skarbu:

(—) *Steczkowski.*

Sprawy spółdzielcze.

3.

USTAWA

z dnia 29 października 1920 roku

o spółdzielniach.

DZIAŁ I.

Zasady ogólne.

Art. 1. Za spółdzielnię uważa się zrzeszenie nieograniczonej liczby osób o zmiennym kapitale i składzie osobowym, mające na celu podniesienie zarobku lub gospodarstwa członków przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa.

Służąc powyższym zadaniom gospodarczym, spółdzielnia może również mieć na celu podniesienie poziomu kulturalnego swych członków.

Art. 2. Spółdzielnia działa na podstawie ustawy niniejszej oraz statutu zarejestrowanego.

Statut może odbiegać od postanowień ustawy niniejszej tylko o tyle, o ile ona na to wyraźnie pozwala.

Art. 3. Z chwilą wciągnięcia do rejestru, spółdzielnia staje się osobą prawną. Może odtąd nabywać i zbywać wszelki majątek, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną.

Za czynności, dokonane w imieniu spółdzielni przed zarejestrowaniem, działający odpowiadają solidarnie.

Art. 4. Spółdzielnię uważa się za handlującego w zrozumieniu prawa handlowego.

Spółdzielnia podlega przepisom prawa handlowego, o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

DZIAŁ II.

Postanowienia szczegółowe.

Rozdział 1.

Założenie spółdzielni.

Art. 5. Do założenia spółdzielni potrzeba zarejestrowania statutu.

Zarząd spółdzielni zgłosić winien statut, podpisany (art. 18) przez pierwszych członków, do sądu rejestrowego, w którego okręgu spółdzielnia ma mieć siedzibę. Do zgłoszenia dołączyć nadto należy dwa odpisy statutu tudzież odpisy dokumentów, stwierdzających powołanie zarządu i rady nadzorczej. Zgłoszenie podpisują wszyscy członkowie zarządu w formie wierzytelnej.

Po stwierdzeniu zgodności statutu z przepisami prawa, sąd zarządzi wciągnięcie statutu do rejestru. Jeżeli dostrzeże braki, zażąda uzupełnienia lub zmiany statutu i wyznaczy w tym celu stosowny termin, po którego bezskutecznym upływie wyda rozstrzygnięcie stanowcze. Tak co do pierwotnego zgłoszenia, jak i co do zgłoszonych później uzupełnień lub zmian, winien powziąć uchwałę w ciągu dwuch miesięcy od wniesienia zgłoszenia. Po bezskutecznym upływie tego czasu spółdzielnię uważa się jako prawnie istniejącą, a sąd zobowiązany jest dokonać jej zarejestrowania.

Sąd, uchwalając wciągnięcie statutu do rejestru, zarządzi zarazem przesłanie bezpłatnie po jednym poświadczonym przez siebie odpisie statutu zarządowi spółdzielni i Rądzie Spółdzielczej.

Art. 6. Statut musi oznaczyć:

1) firmę (art. 11) i siedzibę spółdzielni;
2) cel spółdzielni oraz przedmiot przedsiębiorstwa i czas trwania spółdzielni;
3) rodzaj i zakres odpowiedzialności członków (art. 14);
4) wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania (art. 21);
5) zasady, obowiązujące co do przyjmowania, ustępowania i wykluczania członków (art. 26),
6) liczbę członków zarządu i rady nadzorczej i sposób ich powoływania (art. 33 i 40);
7) sposób zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i zapadania uchwał (art. 47—49);
8) zasady, dotyczące umarzania wartości bilansowych (art. 54 L. 1);
9) zasady rozdziału zysków i pokrywania strat (art. 57 i 58);
10) pismo, w którem mają być zamieszczane ogłoszenia spółdzielni (art. 10).

Rozdział 2.

Rejestr spółdzielni i ogłoszenia.

Art. 7. Przy założeniu spółdzielni do rejestru wciągnąć należy:

1) firmę i siedzibę spółdzielni;
2) przedmiot przedsiębiorstwa oraz ograniczenia co do zawierania interesów z niečłonkami (art. 36 ust. 1),
3) czas trwania spółdzielni, jeżeli ją założono na czas ograniczony;
4) oznaczenie rodzaju i zakresu odpowiedzialności;
5) wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania,
6) liczbę członków zarządu tudzież ograniczenia uprawnień zarządu (art. 35) i postanowienia o zastępcach (art. 38);
7) pismo, przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni;
8) rok obrachunkowy, jeżeli się różni od roku kalendarzowego;
9) przepisy o likwidacji (art. 79 i 80).

Równocześnie wciąga się do rejestru imiona i nazwiska członków pierwszego zarządu.

Wszystkie powyższe dane prócz zasad, dotyczących likwidacji, których ogłoszenie nastąpi z chwilą postanowienia o rozwiązaniu, ogłasza sąd na koszt spółdzielni w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni, oraz w piśmie, wyznaczonem do tego przez Radę Spółdzielczą.

Art. 8. Osoby trzecie nie mogą zasłaniać się nieznajomością danych, które zostały zarejestrowane i ogłoszone, chyba, że dowiodą, że o nich wiedzieć nie mogły.

Dane, których zarejestrowanie i ogłoszenie nakazuje ustawa niniejsza, a które nie zostały zarejestrowego, formy ogłoszeń, sposobu prowadzenia wobec osób trzecich, chybaby im udowodniono, że skądinąd o nich wiedziały.

Art. 9. Szczegółowe przepisy co do sądu rejestrowego, formy ogłoszeń, sposobu prowadzenia rejestru, jawności rejestru i sposobu postępowania

w sprawach, dotyczących rejestracji, wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 10. Gdyby ogłoszeń spółdzielni nie można było umieszczać w piśmie, oznaczonem w statucie, wtedy umieszcza się je w piśmie, przeznaczonem przez Radę Spółdzielczą do ogłoszeń rejestrowych, a to aż do czasu dokonania odpowiedniej zmiany statutu.

Rozdział 3.

Firma.

Art. 11. Firma spółdzielni tworzy się od przedmiotu przedsiębiorstwa i nie może zawierać nazwisk członków.

Ma zawierać dodatek: „Spółdzielnia" lub przymiotnik: „spółdzielczy" oraz oznaczenie siedziby i rodzaju odpowiedzialności (odpowiedzialność udziałami, odpowiedzialność ograniczona, odpowiedzialność nieograniczona).

Winna odróżniać się wyraźnie od firm innych zarejestrowanych już spółdzielni, mających siedzibę w tej samej miejscowości.

Rozdział 4.

Oddziały.

Art. 12. Zarząd spółdzielni zgłosić winien każdy jej oddział (filję) do sądu rejestrowego, w którego okręgu oddział ten się znajduje. O ile oddział znajduje się poza okręgiem sądu rejestrowego zakładu głównego, do zgłoszenia dołączyć należy całkowity wyciąg rejestru, do którego wciągnięto zakład główny. W tym wypadku sąd, rejestrujący oddział, dokona ogłoszenia w myśl art. 7 ust. 3 i o zarejestrowaniu zawiadomi sąd rejestrowy zakładu głównego.

Wszelkie dane, które ustawa niniejsza nakazuje zgłosić do rejestru, zgłoszone być winny także do rejestru każdego oddziału.

Skutki prawne wpisów w rejestrze oddziału ocenia się według art. 8, przyczem co do czynności, zawieranych z osobami trzeciemi przez oddziały, miarodajne są dla tychże osób wpisy i ogłoszenia, dokonane przez sąd rejestrowy oddziału.

Sklepy i magazyny spółdzielni, o ile nie mają istotnych cech oddziałów, nie podlegają rejestracji.

Rozdział 5.

Członkowie.

Art. 13. Członkiem spółdzielni może być każda osoba fizyczna lub prawna, o ile statut nie stanowi inaczej.

Spółdzielnia musi liczyć conajmniej 10 członków, o ile statut nie wymaga liczby większej.

Spółdzielnia, której członkami w myśl statutu mogą być wyłącznie osoby prawne, musi liczyć co najmniej trzech członków.

Art. 14. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanemi udziałami.

Oprócz tego ponoszą odpowiedzialność dodatkową, o ile ją ustanowi statut. Odpowiedzialność ta może być nieograniczona (całym majątkiem) lub ograniczona. Wysokość odpowiedzialności ograniczonej oznaczy statut w stosunku do udziału.

Art. 15. Członek odpowiada także za zobowiązania spółdzielni, przed jego przyjęciem zaciągnięte. Umowa przeciwna nie ma skutków prawnych.

Art. 16. Udziały muszą być jednakowej wysokości.

Wysokość udziału, wpłat na udział i czas ich dokonywania określi statut.

Każdy członek spółdzielni musi zadeklarować przynajmniej jeden udział. Może on posiadać dowolną ilość udziałów, o ile statut nie stanowi inaczej. Nie wolno jednak przyjmować deklaracji nowego udziału od członka, który nie wpłacił w pełni udziałów poprzednich.

Art. 17. Przystępujący do spółdzielni winien podpisać oświadczenie (deklarację), w którem wymieni dzień przystąpienia, swe imię i nazwisko, datę urodzenia, miejsce zamieszkania, ilość zadeklarowanych udziałów i poda zakres odpowiedzialności.

Przy deklarowaniu dalszych udziałów należy to również uczynić pisemnie, podając ilość nowych udziałów.

Sposób przechowywania deklaracji członków określa instrukcja, wydana przez Radę Spółdzielczą.

Art. 18. Osoba, nie umiejąca lub nie mogąca pisać, może przystąpić do spółdzielni lub deklarować dalszy udział przez umieszczenie na oświadczeniu swego znaku. Znak ten zastępuje podpis, jeżeli położenie go stwierdzili na temże oświadczeniu bądź sąd, bądź notarjusz, bądź naczelnik gminy, bądź też dwaj umiejący pisać członkowie spółdzielni.

Przy przystąpieniu do spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną stwierdzenia powyższego dokonać może tylko sąd, notarjusz lub naczelnik gminy.

Art. 19. Do spółdzielni z odpowiedzialnością ograniczoną może samodzielnie przystępować lub deklarować dalsze udziały każdy, kto ukończył 18 rok życia.

Do spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną może samodzielnie przystępować każdy pełnoletni.

Kto może samodzielnie przystąpić do spółdzielni lub deklarować dalsze udziały, ten musi to uczynić osobiście.

Imieniem osób, nie mających pełnej zdolności do działań prawnych, podpisują oświadczenia ich ustawowi zastępcy. Jeżeli chodzi o przystąpienie do spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną, wymaga się nadto zgody sądu.

Art. 20. Osoby, które statut podpisały stają się członkami spółdzielni z chwilą jej zarejestrowania. Przystępujący po zarejestrowaniu statutu stają się członkami dopiero z chwilą przyjęcia ich przez spółdzielnię. Przyjęcie winno być stwierdzone na oświadczeniu podpisem zarządu z podaniem daty. To samo obowiązuje przy deklarowaniu dalszych udziałów.

Art. 21. Członek winien wpłacić w gotówce udział stosownie do postanowień statutu. Poszczególnych członków nie może spółdzielnia zwolnić od tego obowiązku.

Członek nie może żądać zwrotu dokonanych na udział wpłat przed swem wystąpieniem lub wypowiedzeniem udziału (art. 23—26).

Art. 22. Za niedopełnienie statutowych obowiązków przez członków, może statut ustanowić kary umowne, o ile są one dopuszczalne podług zasad prawa cywilnego.

Art. 23. Każdy członek może przed rozwiązaniem spółdzielni wystąpić z niej za pisemnem wypo-

wiedzeniem. Wypowiedzenia należy dokonać w terminie, w statucie oznaczonym; nie może on być dłuższy, niż 2 lata. W braku odpowiednich postanowień statutu, wypowiedzenie winno nastąpić conajmniej na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego. Za datę wystąpienia uważa się ostatni dzień tego roku obrachunkowego, w którym upływa termin wypowiedzenia.

O ile statut nie stanowi inaczej, członek, posiadający większą ilość udziałów, może je z zachowaniem warunków ust. 1 wypowiadać, nie przestając być członkiem spółdzielni, jak długo mu pozostanie przynajmniej jeden pełno wpłacony udział.

Art. 24. Jeżeli egzekucja na majątku członka okazała się bezowocna, wierzyciel członka może na podstawie prawomocnego wyroku zająć należność, przypadającą członkowi w razie wystąpienia ze spółdzielni, lub wypowiedzenia udziału, a następnie wykonać w miejsce członka prawo wypowiedzenia. W żadnym razie egzekucji nie podlega ta ilość udziałów, która jest warunkiem należenia członka do spółdzielni, o ile należność, przypadająca członkowi z tych udziałów, nie przekracza kwoty 500 marek p.

Art. 25. Członka, zmarłego przed rozwiązaniem spółdzielni, uważa się za występującego z końcem tego roku obrachunkowego, w którym śmierć nastąpiła.

Aż do tego czasu prawa majątkowe zmarłego członka wykonywa w jego miejsce spadkobierca. Jeżeli spadkobierców jest więcej, muszą w tym celu ustanowić wspólnego pełnomocnika.

Art. 26. Wykluczenie członka może nastąpić przed rozwiązaniem spółdzielni z przyczyn i w sposób, wskazany w statucie. O wykluczeniu zarząd zawiadamia niezwłocznie członka listem poleconym.

Wykluczenie ma skutek z końcem roku obrachunkowego, w którym nastąpiło. Od chwili jednakowoż wysłania zawiadomienia o wykluczeniu, członek nie ma prawa brać udziału w walnych zgromadzeniach, ani wchodzić w skład innego organu spółdzielni.

Art. 27. Udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego bilansu tego roku, z którego końcem członek przestał należeć do spółdzielni. Czas wypłaty wskazuje statut. W braku odpowiednich postanowień w statucie, wypłata na żądanie byłego członka nastąpić winna najpóźniej w trzy miesiące od zatwierdzenia bilansu.

Spółdzielnia może potrącić przy wypłacie swe roszczenia z tytułu czynności, wchodzących w zakres statutowej działalności spółdzielni, a to bez względu na terminy ich płatności. Pozatem o dopuszczalności potrącenia stanowi prawo cywilne.

Jeżeli strata bilansowa przewyższa sumę wpłaconych udziałów, funduszu zasobowego i wszystkich funduszów specjalnych, wówczas były członek zapłacić winien spółdzielni przypadającą na niego w stosunku do ogólnej ilości zadeklarowanych udziałów część tej przewyżki strat, o ile część ta mieści się w granicach ciążącej na nim odpowiedzialności.

Roszczenia o wypłatę udziału ulegają przedawnieniu z upływem lat pięciu. Kwoty przedawnione przekazane będą w całości do funduszu zasobowego.

Byłemu członkowi nie przysługuje żadne prawo do funduszu zasobowego lub innego majątku spółdzielni.

Przepisy powyższe stosują się odpowiednio przy wypowiedzeniu udziału (art. 23 i 24).

Art. 28. W razie otwarcia postępowania upadłościowego w ciągu jednego roku od dnia, w którym członek przestał należeć do spółdzielni, ponosi on aż do ostatecznego ukończenia postępowania upadłościowego odpowiedzialność narówni z członkami pozostałymi.

Przepis ten stosuje się odpowiednio przy wypowiedzeniu udziału (art. 23 i 24).

Art. 29. Udziały są niezbywalne i nie mogą być oddawane w zastaw. Jeżeli atoli członek przestał już należeć do spółdzielni lub wypowiedział udział, roszczenie, jakie ma do spółdzielni na podstawie art. 27, może być zbyte i zastawione.

Art. 30. Zarząd spółdzielni winien w jej siedzibie prowadzić rejestr członków według instrukcji, wydanej przez Radę Spółdzielczą. Do rejestru tego wciągnąć należy dane, wymienione w oświadczeniu członka (art. 17 ust. 1), jakoteż zmiany tychże danych.

Do rejestru wpisać nadto należy niezwłocznie datę wypowiedzenia członkowstwa lub udziału, datę śmierci lub wykluczenia oraz dzień, w którym członek przestał należeć do spółdzielni lub uczestniczyć w niej z wypowiedzianym udziałem; osobno należy oznaczyć datę dokonania tych wpisów.

Każdy członek i wierzyciel spółdzielni ma prawo przeglądać rejestr.

Art. 31. Członek, względnie jego spadkobiercy, mają prawo żądać, aby zarząd wypowiedzenie, śmierć lub wykluczenie wpisał zgodnie z prawdą do rejestru.

Okres jednego roku, przez który na zasadzie art. 28 były członek odpowiada za zobowiązania spółdzielni, rozpoczyna się od dnia, w którym według wpisu w rejestrze przestał należeć do spółdzielni. Jeżeli wpis ten nastąpi w późniejszym roku obrachunkowym, czas trwania odpowiedzialności rozpoczyna się dopiero od końca tego roku obrachunkowego.

Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do przypadku wypowiedzenia udziału (art. 23 i 24).

Art. 32. Zarząd winien wydać każdemu członkowi na żądanie odpis statutu z wszelkiemi zmianami i uzupełnieniami za zwrotem kosztów.

Rozdział 6.

Władze (organy) spółdzielni.

Zarząd.

Art. 33. Spółdzielnia winna mieć zarząd (dyrekcję), który ją przedstawia i prowadzi jej sprawy w sądzie i poza sądem.

Członkowie zarządu muszą mieć pełną zdolność do działań prawnych i być członkami spółdzielni. Jeżeli członkiem danej spółdzielni jest inna spółdzielnia, członkowie tejże mogą wchodzić w skład zarządu.

Liczbę członków zarządu, organ spółdzielni, uprawniony do ich powoływania, oraz sposób powoływania określi statut. W spółdzielniach, przyjmujących wkłady, zarząd winien się składać przynajmniej z dwóch osób.

Organ, który powołuje członków zarządu, może ich w każdej chwili odwołać. Odwołanie nie naru-

sza umownych praw członków zarządu do wynagrodzenia.

Art. 34. Każdą zmianę członków zarządu należy zgłosić niezwłocznie do sądu rejestrowego. Zgłoszenie uskuteczni zarząd, dołączając odpis dokumentów, stwierdzających dokonanie zmiany. Nowi członkowie zarządu podadzą zarazem swe podpisy w formie wierzytelnej (art. 5 ust. 2).

Wpis zmiany ogłosi sąd rejestrowy w sposób, przepisany w art. 7 ust. 3.

Art. 35. Zarząd winien w czynnościach swych stosować się do ograniczeń, jakie mu nakłada statut lub uchwała walnego zgromadzenia.

Jeżeli zarząd nie jest jednoosobowy, wówczas oświadczenia woli w imieniu spółdzielni składają conajmniej dwaj członkowie zarządu, o ile statut nie wymaga spółdziałania większej liczby. Oświadczenia, skierowane do spółdzielni, a złożone w lokalu spółdzielni albo na piśmie jednemu członkowi zarządu — mają skutek prawny względem spółdzielni. To samo dotyczy wszelkich doręczeń.

O ile ograniczenie zakresu uprawnień zarządu nie wynika z ustawy niniejszej, ma ono skutek w stosunku do osób trzecich tylko wówczas, jeżeli jest zamieszczone w statucie, zarejestrowane i ogłoszone (art. 8).

Art. 36. Zarząd spółdzielni może zawierać wszelkiego rodzaju umowy, wchodzące w zakres statutowej działalności spółdzielni, również z niecżłonkami, o ile statut nie stanowi inaczej.

Spółdzielnie, udzielające według statutu pożyczek, mogą udzielać ich tylko członkom, — niecżłonkom zaś tylko przy zabezpieczeniu rzeczowem, o ile statut na to zezwala.

Statut może udzielanie kredytu członkom zarządu lub przyjmowanie od nich poręczeń wykluczyć lub uzależnić je od innych jeszcze warunków, prócz tych, które wynikają z art. 41 ust. 3.

Przekroczenie zakazów, objętych artykułem niniejszym, nie pociąga za sobą nieważności umowy, lecz jedynie karę, ustanowioną w art. 113, względnie w art. 114.

Art. 37. Przez czynności zarządu spółdzielnia nabywa prawa i przyjmuje zobowiązania bez względu na to, czy dana czynność wyraźnie została zawarta w imieniu spółdzielni, czy też z okoliczności wynika, iż taki był zamiar stron.

Za spółdzielnię zarząd podpisuje w ten sposób, że do firmy podpisujący dołączają swe podpisy.

Art. 38. Przepisy, dotyczące członków zarządu, stosują się również do ich zastępców, o ile ustanowienie ich przewiduje statut.

Statut musi przewidzieć ustanowienie zastępcy, jeżeli zarząd spółdzielni jest jednoosobowy.

Art. 39. Zarząd może ustanowić pełnomocników bądź do prowadzenia całego przedsiębiorstwa lub oddziału, bądź też do dokonywania czynności pewnego rodzaju. Pełnomocnicy tacy nie mogą bez osobnego upoważnienia nabywać, zbywać i obciążać nieruchomości, podpisywać weksli, zasiągać pożyczek oraz prowadzić procesów.

Spółdzielnia nie może udzielać prokury.

Rada Nadzorcza.

Art. 40. Spółdzielnia winna mieć radę nadzorczą, złożoną conajmniej z trzech osób. Przepis art. 33 ust. 2 stosuje się także do rady nadzorczej.

Członków rady nadzorczej wybiera i odwołuje walne zgromadzenie. Odwołanie ich przed terminem do którego zostali wybrani, walne zgromadzenie uchwalić może tylko większością ¾ głosów obecnych.

Art. 41. Rada nadzorcza winna czuwać z całą starannością nad prowadzeniem interesów przez zarząd, w szczególności badać roczne zamknięcie rachunków, a wyniki badań przedstawiać walnemu zgromadzeniu. W tym celu może w każdej chwili w pełnym składzie lub przez delegowanych członków przeglądać księgi i dowody oraz bezpośrednio sprawdzać stan wszelkich części majątku; może w razie potrzeby przybrać rzeczoznawców.

Rada nadzorcza może w każdej chwili zawieszać w czynnościach członków zarządu; w tym wypadku winna zarządzić tymczasowo co potrzeba, celem prawidłowego prowadzenia przedsiębiorstwa. W razie zawieszenia w czynnościach zarządu, wybranego przez walne zgromadzenie, winno być walne zgromadzenie niezwłocznie zwołane.

Rada nadzorcza w imieniu spółdzielni zawiera wszelkie umowy z członkami zarządu i prowadzi przeciw nim procesy, o ile walne zgromadzenie nie wybrało osobnych pełnomocników.

Art. 42. Tytułem wynagrodzenia dla członków rady nadzorczej nie można zastrzegać stosunkowego udziału w zysku (tantjemy).

Przepisy wspólne dla zarządu i rady nadzorczej.

Art. 43. Nie można być równocześnie członkiem zarządu i rady nadzorczej, rada nadzorcza może jednak powierzyć swemu członkowi czasowe zastępowanie członka zarządu. Byli członkowie zarządu mogą być powołani do rady nadzorczej dopiero po uzyskaniu skwitowania (absolutorjum). Członek rady nadzorczej nie może być równocześnie urzędnikiem spółdzielni.

Członkowie zarządu i rady nadzorczej nie mogą pozostawać między sobą w związku małżeńskim; nie mogą również być ze sobą spokrewnieni ani spowinowaceni bądź w linji prostej, bądź też do drugiego stopnia linji bocznej.

Nie mogą oni bez zgody powołanych do ich wyborów organów być członkami zarządu, ani rady nadzorczej innej spółdzielni, mającej ten sam przedmiot przedsiębiorstwa i siedzibę w tej samej miejscowości.

Art. 44. Każdy członek zarządu i rady nadzorczej, winny czynu lub zaniedbania, przez które spółdzielnia poniosła szkodę, odpowiada za nią osobiście. Jeżeli winnych jest więcej — odpowiadają solidarnie. Odpowiedzialność ta ulega przedawnieniu po upływie 5 lat od stwierdzenia szkody.

W przypadku ogłoszenia upadłości przed upływem przedawnienia, winny nie może wobec zarządcy masy zasłaniać się tem, że wyrządził szkodę, wykonywując uchwałę walnego zgromadzenia, lub że przez spółdzielnię został zwolniony od odpowiedzialności.

Walne zgromadzenie.

Art. 45. Prawa, przysługujące ogółowi członków w sprawach spółdzielni, wykonywują w drodze uchwał obecni na walnem zgromadzeniu członkowie.

Członek może brać udział w walnem zgromadzeniu tylko osobiście. Osoby, które nie mogą samodzielnie przystępować do spółdzielni, biorą udział przez ustawowych zastępców, osoby prawne przez

ustanowionych w tym celu pełnomocników. Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego członka.

Każdy członek ma jeden głos bez względu na ilość posiadanych udziałów.

Członkowie spółdzielni nie uczestniczą w głosowaniu, skoro ma zapaść uchwała co do uwolnienia ich od zobowiązań lub odpowiedzialności za rządzoną spółdzielni szkodę, co do wyznaczenia im wynagrodzenia lub odwołania ich z urzędu.

W walnem zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym: przedstawiciel związku rewizyjnego, do którego spółdzielnia należy, a przy spółdzielniach niezwiązkowych przedstawiciel Rady Spółdzielczej. Na żądanie winien zarząd zawiadomić związek rewizyjny, względnie Radę Spółdzielczą o zwołaniu walnego zgromadzenia.

Art. 46. Do wyłącznej kompetencji walnego zgromadzenia należy:

1) wybór i odwołanie członków rady nadzorczej;
2) oznaczenie granic najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi;
3) oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie spółdzielnia może zaciągnąć;
4) zatwierdzanie bilansów i sprawozdań rocznych;
5) podział zysków i oznaczenie sposobu pokrycia strat w granicach, w jakich statut mu to przekazuje;
6) powzięcie uchwał w przedmiocie sprawozdania rewizyjnego;
7) zmiana statutu;
8) powzięcie uchwały co do rozwiązania i likwidacji spółdzielni.

Art. 47. Walne zgromadzenie zwołuje organ spółdzielni, przez statut do tego uprawniony. W braku odpowiednich postanowień w statucie walne zgromadzenie zwołuje zarząd.

Walne zgromadzenie należy zwołać przynajmniej raz do roku w terminie, przez statut oznaczonym, najpóźniej jednak w sześć miesięcy po upływie roku obrachunkowego.

Prócz tego organ, uprawniony do zwołania walnego zgromadzenia, winien to uczynić na żądanie:

a) innego organu spółdzielni;
b) związku rewizyjnego, do którego spółdzielnia należy, lub Rady Spółdzielczej, o ile spółdzielnia do związku takiego nie należy;
c) jednej dziesiątej lub w statucie wskazanej większej części ogółu członków, którzy żądanie swe wyrazili we wniosku, przez nich podpisanym i podającym cel zgromadzenia oraz uzasadnienie żądania.

W przypadku, wskazanym w ustępie 3, walne zgromadzenie zwołać należy w taki sposób, aby mogło się odbyć najpóźniej w sześć tygodni od dnia zażądania. O ile to nie nastąpiło, walne zgromadzenie zwołać może ten organ, który z żądaniem wystąpił, związek rewizyjny, do którego spółdzielnia należy, lub Rada Spółdzielcza, o ile spółdzielnia do związku takiego nie należy.

Art. 48. Walne zgromadzenie winno się odbyć w siedzibie spółdzielni lub w miejscowości, wskazanej przez poprzednie walne zgromadzenie. Przy zwoływaniu walnego zgromadzenia zawiadomić należy członków o czasie, miejscu i porządku obrad zgromadzenia w sposób, oznaczony w statucie spółdzielni, conajmniej na tydzień przed terminem zgromadzenia.

Kto może żądać zwołania walnego zgromadzenia w myśl art. 47 ust. 3, może również żądać zamieszczenia pewnych spraw na porządku obrad zgromadzenia, byleby z żądaniem tym wystąpił w terminie, przez statut oznaczonym, a w braku odpowiednich postanowień statutu, przynajmniej na miesiąc przed terminem zgromadzenia.

Art. 49. Uchwały na walnem zgromadzeniu zapadać mogą jedynie w sprawach, objętych porządkiem obrad.

Walne zgromadzenie, należycie zwołane, jest zdolne do uchwał bez względu na ilość obecnych, o ile statut nie stanowi inaczej.

Sposób obradowania i warunki zapadania uchwał określi statut. O ile ani ustawa niniejsza, ani statut nie zawiera odmiennych postanowień w tym względzie, uchwały zapadają zwykłą większością głosów obecnych.

Protokół walnego zgromadzenia winien zawierać uchwały, na walnem zgromadzeniu powzięte, oraz ewentualne sprzeciwy, zgłoszone przeciw tym uchwałom. Protokół ten winien być wpisany do osobnej księgi i podpisany przez przewodniczącego oraz osoby, wskazane w statucie. Księgę protokółów mogą przeglądać członkowie spółdzielni. Odpis protokółu przesyła zarząd Radzie Spółdzielczej za pośrednictwem związku rewizyjnego lub bezpośrednio, o ile spółdzielnia do związku takiego nie należy.

Art. 50. Prawomocne uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków.

Każdą uchwałę można zaskarżyć z powodu jej niezgodności z prawem lub statutem. Skargę należy wnieść przeciw spółdzielni w terminie 6 tygodni od daty walnego zgromadzenia do sądu okręgowego (krajowego), w którego okręgu znajduje się siedziba spółdzielni.

Do wniesienia skargi uprawniony jest każdy członek, który na walnem zgromadzeniu zgłosił sprzeciw do protokółu, a członek nieobecny wtedy, gdy nieprawnie na zebranie dopuszczony nie został, gdy zebranie zwołane zostało wbrew przepisom ustawy niniejszej lub statutu, albo gdy uchwała zapadła w przedmiocie, nie objętym porządkiem obrad.

Prawo wytoczenia skargi przysługuje również zarządowi, względnie radzie nadzorczej, a poszczególnym członkom tych organów wówczas, gdy skutkiem wykonania uchwały mogliby ulec karze lub stać się odpowiedzialnymi przed spółdzielnią. Nadto może wystąpić ze skargą związek rewizyjny, a przeciw spółdzielniom niezwiązkowym Rada Spółdzielcza.

Wyrok, uznający nieważność, ma moc prawną względem wszystkich członków.

Jeżeli uchwałę zaskarżoną wciągnięto do rejestru, zarząd winien zgłosić odpis prawomocnego wyroku, uznającego nieważność, do sądu rejestrowego. Sąd ogłosi unieważnienie o tyle, o ile zaskarżona uchwała była ogłoszona.

W razie oddalenia skargi ci, którzy ją wytoczyli ze złą wolą, odpowiadają wobec spółdzielni solidarnie za wynikłą stąd szkodę.

Art. 51. W statucie spółdzielni, liczącej więcej niż 500 członków, można umieścić przepis, iż walne zgromadzenie będzie zastąpione przez zebranie przedstawicieli, wybieranych przez członków z pośród siebie. Taki przepis statutu winien określić ilość przed-

stawicieli, których nie może być mniej niż 30, czas trwania ich pełnomocnictw, który nie może być dłuższy, niż trzy lata, oraz warunki biernego prawa wyboru.

Członek zarządu lub rady nadzorczej nie może być równocześnie przedstawicielem.

Sposób dokonywania wyborów określi uchwała walnego zgromadzenia członków. Takiej uchwały potrzeba również do zmiany tego sposobu.

Do zebrania przedstawicieli stosują się przepisy ustawy niniejszej i statut o walnem zgromadzeniu.

Zmianę przepisów statutowych o zebraniu przedstawicieli, o których mowa w ustępie 1, może uchwalić tylko walne zgromadzenie.

Zmianę postanowień statutu o walnem zgromadzeniu może zebranie przedstawicieli uchwalić z tym jedynie dodatkiem, że zmiana ta odnosi się wyłącznie do zebrań przedstawicieli.

Rozdział 7.

Rachunkowość.

Art. 52. Zarząd spółdzielni winien prowadzić księgi i rachunki tak, jak handlujący, którego prawo do tego zobowiązuje.

Księgi prawidłowo prowadzone może sąd uznać za dostateczny dowód na korzyść spółdzielni w sprawach, wypływających ze statutowej jej działalności. Jeżeli w takiej sprawie ich mocy dowodowej nie uznaje, winien podać w orzeczeniu powody. Spółdzielnia może zaskarżyć orzeczenie do instancji wyższej z tej przyczyny, iż księgom bezzasadnie mocy dowodowej odmówiono.

Art. 53. Zarząd winien sporządzić zamknięcie rachunkowe za ubiegły rok obrachunkowy w takim czasie, by mogło ono być przedmiotem uchwały walnego zgromadzenia, o którem mowa w art. 47 ust. 2.

Inwentarz, bilans oraz rachunek strat i zysków winny być podpisane przez zarząd i radę nadzorczą. Odmówienie podpisania wraz z motywami odmowy winno być zaznaczone w zamknięciu rachunkowem.

Rok obrachunkowy obejmuje conajwyżej 12 miesięcy. O ile statut nie stanowi inaczej, rok kalendarzowy jest zarazem obrachunkowym.

Jeżeli spółdzielnia rozpoczęła swą działalność w drugiej połowie roku obrachunkowego, pierwszy okres obrachunkowy może trwać do końca następnego roku obrachunkowego.

Art. 54. Przy zestawieniu bilansu rocznego należy przestrzegać przepisów następujących:

1) poszczególne części majątku winny być podawane w sumie, nie przekraczającej ceny nabycia lub kosztów wytworzenia. Przy nieruchomościach i przy przedmiotach, przeznaczonych do stałego użytku w przedsiębiorstwie, należy corocznie dokonywać umorzenia według norm, ustanowionych przez statut, poniżej których nie wolno schodzić;
2) papiery wartościowe i towary należy szacować podług ceny rynkowej, nie wyżej wszakże ceny ich nabycia;
3) wierzytelności wykazywać należy tylko w takiej sumie, na jakiej uzyskanie można liczyć, te zaś, których mimo dwóch lat od prawomocnego zasądzenia nie można było wyegzekwować, należy odpisywać na straty;
4) udziały wolno wykazywać tylko w sumie, rzeczywiście na nie wpłaconej;
5) niewypłacone należności oraz dochody, pobrane na rachunek okresu przyszłego, należy w bilansie odpowiednio ujawnić.

Art. 55. Z zamknięciem rachunkowem winien zarząd połączyć sprawozdanie pisemne z czynności spółdzielni za rok ubiegły. Szczegółowe przepisy co do sposobu układania sprawozdań wyda Rada Spółdzielcza.

Sprawozdanie, bilans oraz rachunek strat i zysków należy wyłożyć w lokalu spółdzielni conajmniej na dwa tygodnie przed terminem walnego zgromadzenia. Każdy członek ma prawo przejrzeć je i odpisać.

Art. 56. Z zysku rocznego przekazywać należy corocznie conajmniej dziesięć od sta do funduszu zasobowego, o ile fundusz ten nie dosięga wysokości wpłaconych udziałów. Statut może przepisać wyższą granicę oraz wskazać inne jeszcze sposoby zasilania funduszu zasobowego oprócz tych, jakie wynikają z ustawy niniejszej (art. 27 ust. 4 i art. 57 ust. 5).

Fundusz zasobowy służy wyłącznie do pokrycia strat bilansowych.

Art. 57. Zasady użycia reszty zysków określi statut, który może przekazać rozrządzanie nią w całości lub w części walnemu zgromadzeniu.

Z części zysku, przeznaczonej do podziału między członków, dywidendę od wpłaconych udziałów można wyznaczyć conajwyżej o dwa od sta wyższą, niż wynosiła w tym roku obrachunkowym najwyższa stopa dyskontowa Banku Polskiego.

Podstawy rachunkowe podziału reszty zysków między członków określi statut.

Kwoty, przypadające członkowi z tytułu podziału zysków, zalicza się na poczet jego niepełnych udziałów. Jeżeli udziały członka są już wpłacone w pełni, kwoty powyższe nie zwiększają jego udziałów, lecz stanowią jego wierzytelność do spółdzielni.

Roszczenia o wypłatę udziału w zyskach ulegają przedawnieniu z upływem lat pięciu. Kwoty przedawnione przekazane będą w całości do funduszu zasobowego.

Art. 58. Wykazane w zatwierdzonym bilansie straty należy pokryć z funduszów spółdzielni (udziałowego, zasobowego i innych) w porządku, wskazanym przez statut, który może oznaczenie tego porządku przekazać walnemu zgromadzeniu. Straty pierwszego roku obrachunkowego można pozostawić do pokrycia w roku następnym.

Gdyby fundusze spółdzielni nie wystarczały do pokrycia strat, walne zgromadzenie może uchwalić bezwzględną większością głosów, że członkowie zobowiązani będą do wcześniejszego wpłacenia udziałów, niż to przewiduje statut, a nawet do potrzebnych na ten cel dopłat, gdyby i wcześniejsza wpłata udziałów nie wystarczała na pokrycie straty.

Dopłaty ustanowić można tylko w granicach przyjętej odpowiedzialności dodatkowej i tylko w stosunku do ilości zadeklarowanych udziałów. Dopłaty, uiszczone przez członka, zmniejszają rozmiar jego odpowiedzialności, o ile mu ich nie zwrócono w myśl ust. 5.

Wierzytelności z tytułu uchwalenia dopłat nie można wykazywać w stanie czynnym bilansu.

Zyski lat następnych mają być użyte przede-

wszystkiem na przywrócenie odpisanych udziałów, a następnie na zwrot dopłat. Przywrócenie udziałów następuje w stosunku do kwot odpisanych, zwrot dopłat w stosunku do kwot wpłaconych. Aż do ukończenia zwrotu dopłat nie stosuje się przepis art. 57; aż do całkowitego przywrócenia udziałów nie stosuje się również przepis art. 56 ust. 1. Osoba, która przestała należeć do spółdzielni, traci od tej chwili prawo do zwrotu dopłat.

W rejestrze członków winien zarząd uwidocznić tak uiszczenie dopłaty, jak i zwrócenie jej członkowi.

Art. 59. W ciągu miesiąca od daty zatwierdzenia zamknięcia rachunkowego zarząd spółdzielni przesyła odpis sprawozdania (art. 55), zamknięcia rachunkowego i protokółu walnego zgromadzenia, które dokonało zatwierdzenia, Radzie Spółdzielczej za pośrednictwem związku rewizyjnego lub bezpośrednio, o ile spółdzielnia do związku takiego nie należy.

W tym samym terminie winien zarząd ogłosić zatwierdzony bilans w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni.

Rozdział 8.

REWIZJA.

Art. 60. Każda spółdzielnia przynajmniej raz na dwa lata winna poddać się rewizji przez kompetentnego rewidenta, nie należącego do spółdzielni.

Rewizja odbywa się również podczas likwidacji.

Art. 61. Związki lub spółdzielnie (art. 70 ust. 1), które posiadają przyznane im przez Radę Spółdzielczą prawo rewizji (związki rewizyjne), wyznaczają rewidentów dla spółdzielni, które do nich należą.

Jeżeli spółdzielnia do związku rewizyjnego nie należy, rewidenta wyznacza Rada Spółdzielcza.

Rada Spółdzielcza może przeprowadzenie rewizji spółdzielni niezwiązkowych powierzyć związkom rewizyjnym lub innym organizacjom i instytucjom, jako to: wyższym jednostkom samorządowym, związkom zawodowych rewidentów i t. p.

Art. 62. Związek rewizyjny, względnie Rada Spółdzielcza, mogą w razie potrzeby zarządzić rewizję częściej, niż raz na dwa lata.

Organy spółdzielni obowiązane są udzielać rewidentowi wszelkich żądanych wyjaśnień i zezwolić mu na przeglądanie ksiąg i dowodów, na bezpośrednie sprawdzanie stanu wszelkich części majątku, jak również udzielać mu wszelkiej pomocy przy rewizji. Do rewizji należy zawezwać radę nadzorczą.

Koszty rewizji uiszcza spółdzielnia rewidowana organowi, wyznaczającemu rewidenta, według norm, ustalanych dla spółdzielni związkowych przez związki rewizyjne, a dla spółdzielni niezwiązkowych Radą Spółdzielczą.

Art. 63. Z dokonanej rewizji rewident sporządza sprawozdanie, którego odpis otrzymuje spółdzielnia rewidowana.

Sprawozdanie z dokonanej rewizji winno być zamieszczone na porządku obrad najbliższego posiedzenia rady nadzorczej, a następnie najbliższego walnego zgromadzenia i odczytane na niem przed zatwierdzeniem zamknięcia rachunkowego i przed dokonaniem wyborów do organów spółdzielni. Sprawozdanie to winno stać się przedmiotem uchwał walnego zgromadzenia.

Art. 64. Rada Spółdzielcza wyda instrukcje, dotyczące dokonywania rewizji oraz sporządzania sprawozdania rewizyjnego.

Art. 65. Jeżeli działalność spółdzielni wykazuje poważne uchybienia przeciwko prawu lub statutowi, a spółdzielnia nie usunie ich w terminie, zakreślonym przez organ, wyznaczający rewidenta — organ ten może wszcząć przeciw spółdzielni przed sądem okręgowym (krajowym) sprawę o rozwiązanie.

Rozdział 9.

Związki rewizyjne.

Art. 66. Celem dokonania rewizji spółdzielnie mogą łączyć się w związki.

Związki takie mogą mieć na celu doskonalenie urządzeń i pracy należących do nich spółdzielni oraz popieranie ich stosunków handlowych.

Do związków takich należeć mogą również inne zrzeszenia dobrowolne, służące rozwojowi ruchu spółdzielczego.

Związki spółdzielcze, służące innym celom, a nie rewizyjnym, o ile same nie są spółdzielniami, nie podlegają niniejszej ustawie.

Art. 67. Statut takiego związku winien oznaczyć jego cele, nazwę i siedzibę, najniższą liczbę spółdzielni, jakie potrzeba do istnienia związku, zasady przyjmowania, występowania i wykluczania członków, sposób powoływania zarządu i zakres jego działania, zasady, dotyczące walnych zgromadzeń, wreszcie sposób ustanawiania rewidentów, tudzież sposób i zakres rewizji. Statut Związku ma być przedłożony Radzie Spółdzielczej.

Art. 68. Związkowi takiemu może Rada Spółdzielcza przyznać prawo dokonywania rewizji, o której mowa w art. 60, jeżeli z jego statutu wynika, iż może podołać obowiązkowi rewizji.

Jeżeli związek obowiązkowi rewizji nie czyni zadość lub rozszerza swą działalność na cele, nie objęte art. 66, Rada Spółdzielcza może mu po przesłuchaniu zarządu odebrać prawo rewizji (art. 109 ust. 2).

Związek powyższy, o ile nie jest jeszcze osobą prawną, uzyskuje osobowość prawną na czas posiadania prawa rewizji.

Każde nadanie i odebranie prawa rewizji winna Rada Spółdzielcza ogłosić.

Art. 69. Zarząd związku rewizyjnego winien w styczniu każdego roku przesłać Radzie Spółdzielczej wykaz członków, przyjętych oraz wykreślonych w ciągu roku ubiegłego, tudzież wykaz dokonanych w tymże roku rewizji.

O czasie i miejscu oraz porządku obrad walnego zgromadzenia związku winna być zawiadomiona Rada Spółdzielcza przynajmniej na 15 dni przed walnem zgromadzeniem. Delegat Rady Spółdzielczej może być obecny na zgromadzeniu.

Każdą zmianę statutu winien zarząd związku podać do wiadomości Rady Spółdzielczej.

Art. 70. Spółdzielnie, których członkami są wyłącznie inne spółdzielnie lub zrzeszenia, określone w art. 66 ust. 3, mogą także uzyskać prawo rewizji pod warunkami, wymienionemi w art. 68, i utracić je, jeżeli obowiązkowi rewizji nie czynią zadość.

Do spółdzielni tych stosują się, oprócz innych postanowień ustawy niniejszej, także przepisy rozdziału niniejszego.

Rozdział 10.

Zmiana statutu.

Art. 71. Zmiana statutu wymaga uchwały walnego zgromadzenia.

Zarząd winien uchwałę o zmianie zgłosić niezwłocznie do sądu rejestrowego, dołączając trzy odpisy protokułu. Sąd postąpi ze zgłoszeniem stosownie do przepisów art. 5.

Jeżeli zmiana odnosi się do danych, wymienionych w art. 7, sąd zarządzi wciągnięcie ich do rejestru i ogłoszenie.

Zmiana statutu nie ma skutków prawnych przed jej zarejestrowaniem.

Art. 72. Uchwała o zmianie statutu zapada bezwzględną większością głosów, o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej. Statut może przepisać wyższe wymagania.

Zmianę statutu, dotyczącą celu spółdzielni lub przedmiotu przedsiębiorstwa, przedłużenie trwania spółdzielni poza czas, pierwotnie oznaczony, podwyższenia udziału, podwyższenia obowiązkowych wpłat na udział lub przyśpieszenia terminu tychże wpłat, wreszcie, ustanowienia lub podwyższenia odpowiedzialności dodatkowej, uchwalić można tylko większością ¾ głosów obecnych.

Art. 73. Przy zarejestrowaniu zmian statutu w przedmiocie zniżenia udziałów, zmniejszenia wpłat na udział i przedłużenia terminu tychże wpłat oraz zmniejszenia lub usunięcia odpowiedzialności dodatkowej, obowiązują następujące zasady:

1) uchwałę o zmianie winien zarząd spółdzielni ogłosić trzykrotnie w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni. W ogłoszeniu tem należy podać do wiadomości, że spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę;
2) do wniosku o zarejestrowanie dołączyć należy dowody, że upłynął już termin, pod L. 1 oznaczony;
3) na skutek wniosku sąd rejestrowy zaznaczy w rejestrze, że wniosek taki wpłynął, wyznaczy termin do rozprawy nad zamierzoną zmianą i przez ogłoszenie w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni, zawezwie na nią wszystkich wierzycieli, którzy, mimo zgłoszenia się w terminie nie zostali zaspokojeni lub zabezpieczeni;
4) wierzyciele powyżsi mogą na rozprawie zgłosić sprzeciw, a wówczas sąd po wysłuchaniu zarządu orzeknie, czy zmiana ma być zarejestrowana.

Art. 74. Zniżenie odpowiedzialności ograniczonej przy równoczesnem podwyższeniu udziału nie podlega przepisom art. 73, jeżeli skutkiem tego łączna suma odpowiedzialności członków pozostaje bez zmiany.

Rozdział 11.

Rozwiązanie.

A. Przyczyny rozwiązania.

Art. 75. Rozwiązanie spółdzielni następuje:

1) skutkiem upływu czasu, na który spółdzielnie utworzono;
2) skutkiem zmniejszenia się liczby członków poniżej normy, wskazanej w statucie, a w braku odpowiednich wskazań poniżej norm, wskazanych w art. 13;
3) z mocy wyroku sądowego, wydanego w sprawie, wszczętej na zasadzie art. 65 lub też wytoczonej przez organy, wskazane w tymże artykule, z powodu całkowitego zaprzestania działalności spółdzielni;
4) skutkiem ogłoszenia upadłości;
5) skutkiem zgodnych uchwał walnego zgromadzenia w przedmiocie rozwiązania spółdzielni, zapadłych większością ¾ głosów obecnych na dwóch kolejno po sobie następujących zgromadzeniach w odstępie conajmniej dwóch tygodni. Statut może zawierać dalej idące postanowienia w tym względzie.

B. Likwidacja.

Art. 76. O ile nie zachodzi upadłość, zarząd zgłosi bezzwłocznie rozwiązanie do rejestru. Równocześnie zawiadomi o rozwiązaniu Radę Spółdzielczą, a to przy spółdzielniach związkowych za pośrednictwem związku rewizyjnego. Potrzeba zawiadomienia odpada w przypadku art. 75 L. 3.

W tym ostatnim przypadku zgłosić może rozwiązanie do rejestru związek rewizyjny, do którego spółdzielnia należy, względnie Rada Spółdzielcza, a nawet każdy członek lub wierzyciel rozwiązanej spółdzielni.

Sąd winien ogłosić dokonany wpis, a zarazem statutowe postanowienia (art. 7 L. 9) lub uchwałę walnego zgromadzenia (art. 78 ust. 1) w przedmiocie likwidacji.

O rozwiązaniu ogłosi zarząd trzykrotnie w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni, wzywając równocześnie wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń.

Art. 77. Po rozwiązaniu winna nastąpić likwidacja, o ile nie zachodzi upadłość.

W miejsce zmarłego członka, który w chwili rozwiązania należał do spółdzielni (art. 25), uczestniczy w likwidacji spadkobierca. Jeżeli spadkobierców jest więcej — prawa swe wykonywać mogą tylko przez wspólnego pełnomocnika.

Przepisy o organach i o rachunkowości spółdzielni stosują się także podczas likwidacji, o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Art. 78. Likwidatorami są członkowie ostatniego zarządu, jeżeli ani statut, ani uchwała walnego zgromadzenia nie powierza likwidacji innym osobom. O ile statut nie stanowi inaczej, walne zgromadzenie może powołać dowolną liczbę likwidatorów.

Z ważnych przyczyn może sąd rejestrowy na wniosek związku rewizyjnego, do którego spółdzielnia należy, względnie Rady Spółdzielczej, jednego z organów spółdzielni lub conajmniej 1/10 części członków spółdzielni — ustanowić likwidatorów,

przez co dotychczasowi likwidatorowie tracą swe pełnomocnictwa. Likwidatorowie, ustanowieni przez sąd, mogą być odwołani w każdej chwili jedynie przez tenże sąd.

Likwidatorowie mogą nie być członkami spółdzielni.

Odwołując likwidatorów, należy równocześnie ustanowić innych.

Art. 79. Likwidatorowie wstępują w prawa i obowiązki członków zarządu, o ile z przepisów o likwidacji nie wynika co innego.

Nie mogą oni zawierać nowych interesów, chyba że jest to konieczne do likwidacji. Dalej idące ograniczenia może im każdej chwili nałożyć organ spółdzielni względnie sąd, który ich ustanowił. Ograniczenia takie muszą być przez pierwszych likwidatorów, których dotyczą, zgłoszone do rejestru i przez sąd ogłoszone.

Za spółdzielnię podpisują likwidatorowie, dodając do firmy wzmiankę: „w likwidacji" oraz swe podpisy.

Art. 80. Przystępując do likwidacji, winni pierwsi likwidatorowie sporządzić bilans.

Pieniędzy, znajdujących się w kasie spółdzielni w chwili rozwiązania tudzież wpływających w czasie likwidacji, użyć należy po pokryciu kosztów administracyjnych, przedewszystkiem do zaspokojenia wierzycieli, o ile zaś wierzytelności nie są jeszcze płatne, lub są sporne — należy zatrzymać kwotę, potrzebną do ich pokrycia.

Majątku, pozostałego po wyrównaniu długów i złożeniu do depozytu sądowego kwot, zatrzymanych na podstawie ust. 2 na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych oraz spornych, nie wolno rozdzielać między członków przed upływem roku od dnia ostatniego ogłoszenia, wzywającego wierzycieli.

Wierzyciele, którzy zgłosili swe roszczenia po upływie powyższego terminu, mogą ich dochodzić jedynie na nierozdzielonym jeszcze majątku spółdzielni.

Art. 81. W czasie likwidacji nie stosuje się przepis art. 56 ust. 1.

Z majątku pozostałego po spłaceniu długów i złożeniu do depozytu sądowego kwot, zatrzymanych na zabezpieczenie roszczeń wierzycieli, dokonywa się przedewszystkiem zwrotów, określonych w art. 58 ust. 5, a potem stosunkowej wypłaty udziałów, przyczem członkowie otrzymują także dywidendę od tych udziałów, za czas likwidacji, w wysokości określonej art. 57 ust. 2, o ile przez wypłatę tej dywidendy nie zmniejsza się fundusz zasobowy.

Pozostałą część majątku przeznacza się na cele użyteczności publicznej, stosownie do postanowień statutu lub uchwały ostatniego walnego zgromadzenia członków. W braku odnośnych postanowień statutu, lub uchwały Walnego Zgromadzenia o przeznaczeniu pozostałej części majątku spółdzielni decyduje Rada Spółdzielcza.

Art. 82. Sąd, właściwy dla spółdzielni w chwili rozwiązania, pozostaje właściwym do ukończenia likwidacji.

Art. 83. Po ukończeniu likwidacji zgłoszą likwidatorowie do sądu rejestrowego wniosek o wykreślenie firmy z rejestru. Wykreślenie będzie przez sąd ogłoszone.

Po wykreśleniu firmy z rejestru odpowiadają likwidatorowie osobiście wobec wierzycieli spółdzielni za szkody, wyrządzone im przez niedopełnienie swych ustawowych obowiązków. Jeżeli winnych jest więcej, odpowiadają solidarnie. Odpowiedzialność ta ulega przedawnieniu po upływie lat pięciu od stwierdzenia szkody.

Art. 84. Po ukończeniu likwidacji likwidatorowie winni oddać książki i dokumenty rozwiązanej spółdzielni sądowi rejestrowemu do przechowania na przeciąg lat dziesięciu. Sąd może zezwolić poszczególnym członkom, jako też wierzycielom spółdzielni na przeglądanie tych ksiąg i dokumentów.

C. Upadłość.

Art. 85. Ogłoszenie upadłości spółdzielni następuje w razie jej niewypłacalności.

Art. 86. Jeżeli według bilansu, zestawionego przez zarząd, strata przewyższa sumę wpłaconych udziałów, funduszu zasobowego i wszystkich funduszów specjalnych, zarząd winien niezwłocznie zwołać walne zgromadzenie, do którego porządku obrad zamieści sprawę dalszego istnienia spółdzielni.

Jeżeli walne zgromadzenie uzna istnienie wyżej określonej przewyżki strat, a nie uchwali pokrycia jej sposobem, określonym w art. 58 ust. 2, wówczas o ile chodzi o spółdzielnię z odpowiedzialnością udziałami, uważa się, że istnieje stan niewypłacalności.

O ile chodzi o spółdzielnię z odpowiedzialnością ograniczoną, wówczas uważa się że stan niewypłacalności w przypadku, określonym w ustępie poprzednim, istnieje dopiero wtedy, gdy przewyżka strat przenosi 1/5 kwoty łącznej odpowiedzialności dodatkowej wszystkich członków, albo 1/5 część wszystkich zobowiązań spółdzielni.

Przy spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną uważa się, że stan niewypłacalności w przypadku ust. 2 istnieje dopiero wówczas, gdy przewyżka strat przenosi 1/5 część wszystkich zobowiązań spółdzielni.

W przypadkach ust. 2 do 4 uważa się, że istnieje stan niewypłacalności także wtedy, gdy wprawdzie uchwalono pokrycie strat w sposób, określony art. 58 ust. 2, ale w ciągu roku obrachunkowego, następującego po uchwale, strata nie została jeszcze pokryta.

W toku likwidacji stan niewypłacalności przyjąć należy zawsze, skoro według zatwierdzonego bilansu strata przewyższa sumę wpłaconych udziałów, funduszu zasobowego i innych funduszów specjalnych.

Art. 87. Postępowanie upadłościowe przeprowadzone będzie według obowiązujących przepisów o upadłości, o ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Art. 88. Zgłoszenie imieniem spółdzielni wniosku o ogłoszenie upadłości należy do zarządu, względnie likwidatorów.

Zarząd względnie likwidatorowie winni to uczynić niezwłocznie, skoro zachodzi stan niewypłacalności.

Art. 89. Wniosek o ogłoszenie upadłości ma prawo zgłosić także każdy członek zarządu, względnie likwidator. W tym przypadku sąd przesłucha pozostałych członków zarządu, względnie likwidatorów i w razie niezgodności zdań, przychyli się do wniosku jedynie wówczas, gdy go dostatecznie uzasadniono.

Art. 90. Ogłoszenie upadłości spółdzielni z odpowiedzialnością dodatkową nastąpić może nawet

mimo istnienia jednego tylko wierzyciela osobistego i nawet w braku środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego.

Art. 91. Ogłoszenie upadłości zgłosi zarządca upadłości do rejestru i zawiadomi o niem niezwłocznie Radę Spółdzielczą.

Art. 92. Przepisy o organach spółdzielni stosują się także podczas postępowania upadłościowego, o ile z przepisów o upadłości nie wynika co innego.

Art. 93. Po ogłoszeniu upadłości członkowie spółdzielni winni na żądanie zarządcy upadłości niezwłocznie uiścić niewpłaconą jeszcze część udziałów.

Skoro tylko w toku postępowania upadłościowego okaże się, że majątek spółdzielni nie wystarcza na pokrycie tak niespornych, jak i spornych roszczeń wierzycieli oraz przypuszczalnych kosztów postępowania upadłościowego, zarządca upadłości sporządzi niezwłocznie obrachunek dopłat, które członkowie spółdzielni, w granicach przyjętej odpowiedzialności dodatkowej i w stosunku do zadeklarowanych udziałów, mają wnieść na pokrycie niedoboru.

Przy obrachunku tych dopłat należy uwzględnić dokonane poprzednio na zasadzie art. 27 ust. 3 lub 58 ust. 2 dopłaty w ten sposób, że doliczy się je do niedoboru, a następnie z kwot, przypadających na poszczególnych członków, potrąci się dopłaty, przez nich dokonane.

Art. 94. Obrachunek dopłat należy tak zestawić, by wystarczyły na pokrycie niedoboru, chociażby nie uiścili dopłat ci członkowie, których niemożność zapłacenia daje się przewidzieć.

Art. 95. Obrachunek przedstawia zarządca sądowi, który ogłosił upadłość, do zatwierdzenia.

Art. 96. Do podania, przy którem obrachunek przedstawiono, dołączyć należy statut spółdzielni, bilans i wyciąg z rejestru członków z danemi, które dotyczą członków, ponoszących jeszcze odpowiedzialność.

Art. 97. Termin rozprawy do zatwierdzenia obrachunku winien być wyznaczony nie później, niż w trzy miesiące od daty złożenia podania. Na termin ten wzywa się zarząd, względnie likwidatorów, oraz członków, w obrachunku wymienionych, według ich miejsca zamieszkania (art. 30); prócz tego o terminie sąd ogłasza w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni.

Art. 98. Przed terminem, o którym mowa w art. 97, każdy zainteresowany ma prawo przeglądać obrachunek.

Art. 99. Aż do zamknięcia rozprawy, o której mowa w art. 97, osoby, wymienione w obrachunku, mają prawo zgłosić sprzeciw.

Sąd po wysłuchaniu zarządu, względnie likwidatorów spółdzielni, tudzież zarządcy upadłości, rozpatruje sprzeciwy, przeprowadza potrzebne dowody i zatwierdza obrachunek po dokonaniu niezbędnych poprawek, które może uskutecznić sam, lub których uskutecznienie polecić może zarządcy upadłości. O zatwierdzeniu obrachunku ogłosi sąd w piśmie, przeznaczonem do ogłoszeń spółdzielni, wzywając członków do uiszczenia dopłat w terminie 14 dni od ogłoszenia.

Obrachunek zatwierdzony wolno zainteresowanym przeglądać.

Art. 100. Po upływie terminu, wyznaczonego w ogłoszeniu, zarządca masy przystąpi niezwłocznie do ściągnięcia niezapłaconych kwot w drodze, prawem przewidzianej.

Członkowie, zobowiązani do dopłat, mogą obowiązkowi temu uczynić zadość przez potrącenie swych roszczeń do spółdzielni w takiej tylko części, jaka przypadłaby im z dokonanego na podstawie obrachunku rozdziału sum, przeznaczonych na pokrycie wierzytelności.

Art. 101. Każdy członek spółdzielni, w obrachunku wymieniony, jeśli zgłosił sprzeciw lub w terminie, w art. 99 oznaczonym, nie był w możności tego uczynić, ma prawo w ciągu miesiąca od ogłoszenia o zatwierdzeniu obrachunku odwołać się od decyzji sądu do instancji wyższej. Orzeczenie prawomocne wywiera skutek zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść wszystkich członków spółdzielni, wymienionych w obrachunku.

Art. 102. Skoro majątek masy został już całkowicie spieniężony, a uzyskana stąd suma wraz z sumą ściągniętych dopłat nie pokrywa niedoboru, zarządca upadłości może sporządzić dodatkowy obrachunek, jeżeli zachodzi obawa, że zalegające jeszcze dopłaty bądź nie dadzą się wyegzekwować, bądź nawet w razie wyegzekwowania nie starczą na pokrycie niedoboru.

Dopłaty, przypadające od członków, co do których postępowanie poprzednie wykazało niemożność uiszczenia zapłaty, rozkłada się na pozostałych. Pozatem przy obrachunku tym stosują się art. 93—101.

Koszty postępowania upadłościowego nie mogą być ściągane drogą dalszych dopłat o tyle, o ileby przekraczały sumę, zamieszczoną na ten cel w obrachunku dodatkowym.

Art. 103. Jeżeli po sześciu miesiącach od ogłoszenia o zatwierdzeniu dodatkowego obrachunku niedobór nie został jeszcze całkowicie pokryty, zarządca upadłości może drogą procesu dochodzić całej brakującej kwoty na poszczególnych członkach spółdzielni, jako dłużnikach solidarnych, w granicach odpowiedzialności każdego z nich.

Art. 104. Sumę, pozostałą po zaspokojeniu roszczeń wierzycieli i pokryciu kosztów postępowania upadłościowego, zwraca się członkom w stosunku do uskutecznionych przez nich dopłat.

Art. 105. Upadłość spółdzielni nie może być zakończona układem, o ile się nań nie zgodzili wszyscy wierzyciele upadłej spółdzielni.

Art. 106. Dalsze prowadzenie spółdzielni jest niedopuszczalne, chociażby postępowanie upadłościowe ukończone zostało układem.

Po ukończeniu upadłości zarządca zgłosi do sądu rejestrowego wniosek o wykreślenie firmy.

DZIAŁ III.

Rada Spółdzielcza.

Art. 107. Celem spółdziałania z Rządem w zakresie spraw spółdzielczych, utworzona będzie państwowa Rada Spółdzielcza przy Ministerstwie Skarbu.

Członków Rady Spółdzielczej powołuje na przeciąg dwóch lat Minister Skarbu z pośród osób, przedstawionych mu przez związki rewizyjne, z uwzględnieniem możliwie wszystkich działów ruchu spółdzielczego. Oprócz tego w skład jej wchodzą delegaci Ministerstwa Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej tu-

dzież Robót Publicznych, po jednym od każdego Ministerstwa. Liczba członków, powołanych z pośród osób, przedstawionych przez związki, winna stanowić co najmniej ⅔ ogółu członków Rady Spółdzielczej.

Przewodniczącego Rady Spółdzielczej wyznacza Minister Skarbu z pośród urzędników swego Ministerstwa. Przewodniczący jest zarazem wykonawcą uchwał Rady przy pomocy osobnego biura, poddanego jego kierownictwu.

Szczegółowe przepisy o organizacji Rady Spółdzielczej wyda Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 108. Do kompetencji Rady Spółdzielczej należy:
1) rozpatrywanie projektów, dotyczących ustawodawstwa spółdzielczego;
2) wydawanie instrukcji, przez ustawę niniejszą przewidzianych;
3) przyznawanie związkom prawa rewizji i pozbawienie ich tego prawa;
4) czuwanie nad należytem wykonywaniem obowiązku rewizji przez związki;
5) troszczenie się o poddawanie rewizji spółdzielni niezwiązkowych;
6) wszczynanie spraw o rozwiązanie spółdzielni na zasadzie art. 65, 75 L. 3 i 126;
7) układanie planu użycia wszelkich funduszów, przeznaczonych na cele ruchu spółdzielczego przez ustawę niniejszą lub Państwo;
8) utrzymywanie ogólnych wykazów co do ruchu spółdzielczego dla celów statystycznych tego ruchu;
9) rozpoznawanie spraw, związanych z rozwojem ruchu spółdzielczego i podejmowanie inicjatywy w tym względzie.

Art. 109. Do prawomocności uchwał Rady Spółdzielczej potrzeba obecności nie mniej niż połowy ogólnej liczby członków.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Uchwały w sprawie pozbawienia związku praw rewizyjnych (art. 68 ust. 2) wymagają większości przynajmniej ¾ głosów obecnych.

W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

DZIAŁ IV.

Kary.

Art. 110. Sąd rejestrowy ma prawo zmuszać karami porządkowemi od 20 do 1000 marek p.:
1) członków zarządu względnie likwidatorów (art. 79 ust. 1) do dokonania zgłoszeń do rejestru oraz do uskutecznienia ogłoszeń (art. 55 ust. 2, 59 ust. 2);
2) członków zarządu względnie likwidatorów do przestrzegania przepisów ustawy niniejszej w przedmiocie prowadzenia rejestru członków oraz księgi protokółów;
3) członków zarządu względnie likwidatorów (art. 79 ust. 1) do zezwolenia na przeglądanie i przepisywanie pewnych dokumentów osobom, według ustawy niniejszej do tego uprawnionym (art. 30 ust. 2, 49 ust. 4, 55 ust. 2);
4) członków organów, mających zwoływać walne zgromadzenia, do zastosowania się do przepisów ustawowych w tym względzie.

W wypadkach, objętych ust. 1, sąd bądź może wezwać członków wymienionych organów do dopełnienia ciążących na nich obowiązków z zagrożeniem kary, bądź wymierzyć karę za uchybienie bez uprzedniego zagrożenia.

Od orzeczenia można odwołać się do wyższej instancji.

Kara może być powtarzana i nie stoi na przeszkodzie wymiarowi kary na podstawie przepisów karnych.

Kary wpływają do Skarbu Państwa i winny być użyte na cele ruchu spółdzielczego, stosownie do uchwały Rady Spółdzielczej.

Art. 111. Na wniosek związku rewizyjnego lub Rady Spółdzielczej może sąd rejestrowy wymierzyć taką samą karę członkom zarządu, względnie likwidatorom, którzy nie dopełnili obowiązku zawiadomienia względem związku rewizyjnego lub Rady Spółdzielczej (art. 45 ust. 5, 69, 70 i 76 ust. 1), albo obowiązku przesłania im odpisu lub wykazu (art. 49 ust. 4, 59 ust. 1, 69 i 70).

Na wniosek związku rewizyjnego, Rady Spółdzielczej lub wyznaczonego przez nie rewidenta może sąd rejestrowy wymierzyć taką samą karę:
1) członkom zarządu lub likwidatorom, którzy nie zastosowali się do przepisów ustawy niniejszej o prowadzeniu ksiąg i rachunków, o sporządzaniu w przepisanym czasie zamknięć rachunkowych, względnie bilansów i sprawozdań, tudzież o rozdziale pieniędzy w toku likwidacji, albo nie zastosowali się do instrukcji Rady Spółdzielczej w przedmiotach, określonych w art. 17 ust. 3 i 55 ust. 1, albo też przy rewizji nie uczynili zadość przepisom art. 62 ust. 2;
2) organom, przyjmującym członków, jeżeli przyjmowały deklaracje wbrew przepisom art. 16—19, oraz organom, uprawnionym do zwoływania walnych zgromadzeń, jeżeli nie uczyniły zadość przepisowi art. 63 ust. 2.

Przepisy art. 110 ust. 3—5 mają tutaj odpowiednie zastosowanie.

Art. 112. Karze do 2000 marek p. ulegają:
1) członkowie zarządu, jeżeli udzielają pożyczek osobom, którym ustawa lub statut pożyczek udzielać nie pozwala, lub też mimo upomnienia ze strony rady nadzorczej zawierają umowy z nieczłonkami wbrew zakazowi statutu;
2) osoby, dokonywujące sprzedaży w spółdzelni, jeżeli świadomie mimo zakazu statutu sprzedają nieczłonkom;
3) członkowie spółdzielni, która według statutu sprzedawać może towary tylko członkom, jeżeli przyczyniają się świadomie do tego, by nabywanie w spółdzielni umożliwić nieczłonkom lub też towary dla siebie nabyte, zarobkowo w niezmienionym stanie odprzedają nieczłonkom.

Art. 113. Karze aresztu do sześciu tygodni lub grzywny do 3000 marek p., według uznania sądu, ulegają:
1) członkowie zarządu, których czynności zmierzają do innych celów, niż wymienione w art. 1 i określone w statucie, lub którzy korzystają z kredytu, mimo, iż statut udzielanie im kredytu wykluczył (art. 36 ust. 3);

2) członkowie zarządu, rady nadzorczej i likwidatorowie, jeżeli z ich winy spółdzielnia była dłużej, niż trzy miesiące, bez zdolnej do wydawania uchwał rady nadzorczej;
3) członek zarządu względnie likwidator, który nie zgłosił upadłości, mimo, iż był do tego zobowiązany.

Art. 114. Takiej samej karze ulega, kto, prowadząc przedsiębiorstwo, oznacza je, jako spółdzielcze lub używa innego równoznacznego wyrażenia, mimo tego, iż organizacja przedsiębiorstwa nie opiera się na ustawie niniejszej.

Art. 115. Karze aresztu do sześciu miesięcy lub karze grzywny do 10.000 marek p., według uznania sądu, ulega:

1) kto przez świadomie fałszywe przedstawienie stosunków, określonych w art. 43 ust. 2 i 3, uzyskuje powołanie do zarządu względnie rady nadzorczej, albo innym osobom uzyskanie powołania umożliwia;
2) kto przyjął lub kazał sobie przyrzec wynagrodzenie za to, że na walnem zgromadzeniu będzie głosował w pewien oznaczony sposób;
3) członek zarządu, rady nadzorczej lub likwidator, który działa rozmyślnie na szkodę spółdzielni;
4) członek zarządu, rady nadzorczej lub likwidator, który na walnem zgromadzeniu, w rejestrze członków, w zamknięciu rachunkowem lub w sprawozdaniu z czynności poda świadomie fałszywą wiadomość lub rozmyślnie prawdziwy stan rzeczy zatai, jeżeli to postępowanie może wprowadzić w błąd co do stanu interesów i majątku spółdzielni;
5) w b. zaborze pruskim w miejsce aresztu ponad 6 tygodni orzec należy więzienie (§ 16 K. K.).

Art. 116. Kary, oznaczone w art. 112—115, wymierzają sądy według zasad postępowania karnego.

Przepisy art. 112—115 stosuje się tylko wówczas, gdy przewinienie nie podlega surowszej karze według ogólnych ustaw karnych.

Co do grzywien obowiązuje postanowienie art. 110 ust. 5.

W b. zaborze austrjackim przestępstwa, przewidziane w art. 111—115, są przekroczeniami; ograniczenia prawa odwołania, przewidziane w § 464 p. 2 (283) procedury karnej nie stosują się.

DZIAŁ V.

Przepisy przejściowe.

Art. 117. Wszelkie zrzeszenia o zmiennym kapitale lub składzie osobowym, istniejące prawnie przed wejściem w życie ustawy niniejszej czy to na podstawie dotychczas obowiązujących ustaw o stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych, czy to na podstawie ustaw o towarzystwach drobnego i wzajemnego kredytu oraz wszelkich statutów normalnych, czy na jakiejkolwiek innej podstawie, a które dążą wyłącznie do celów, w art. 1 wymienionych, winny statuty swe uzgodnić z przepisami ustawy niniejszej w ciągu dwóch lat od daty wejścia jej w życie i zgłosić je do zarejestrowania w myśl art. 5. Od chwili zarejestrowania działalność ich podlega wyłącznie przepisom ustawy niniejszej.

Zmiany statutu, potrzebne do osiągnięcia tej zgodności, może walne zgromadzenie uchwalić zwykłą większością głosów obecnych bez względu na odmienne przepisy dotychczasowych ustaw lub statutów.

Zmiany statutów, podania o zgłoszenia i wpisy do rejestru, mające na celu uzgodnienie z ustawą niniejszą, są wolne od stempli i należytości.

Art. 118. Aż do uzgodnienia swych statutów z przepisami ustawy niniejszej względnie do upływu zakreślonego w tym celu terminu dwuletniego, spółdzielnie, wymienione w art. 117 ust. 1, uważane będą za prawnie istniejące.

Aż do tego czasu działalność ich podlega prawu poprzednio obowiązującemu, o ile artykuły następne nie wprowadzają wyjątków.

Art. 119. W spółdzielniach, w których istniała dotąd bezpośrednia odpowiedzialność członków wobec wierzycieli, przestaje ona istnieć z chwilą wejścia ustawy niniejszej w życie.

Art. 120. Rejestr członków prowadzić należy zgodnie z przepisami ustawy niniejszej. Sposób przemiany rejestru, prowadzonego dotąd przez sądy, określi Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem b. Dzielnicy Pruskiej.

Przepis art. 10 stosuje się do wszelkich ogłoszeń spółdzielni, przez prawo dotychczas obowiązujące nakazanych.

Art. 121. Walne zgromadzenie, celem wyboru potrzebnych organów lub celem uchwalenia rozwiązania, zwołać mogą ze skutkiem prawnym członkowie ostatniego zarządu, choćby ich pełnomocnictwa w myśl statutu już wygasły.

Art. 122. Rewizja spółdzielni, wymienionych w art. 117 ust. 1, podlega przepisom ustawy niniejszej.

Istniejące już związki, których celem jest dokonywanie rewizji, winny w ciągu sześciu miesięcy od daty wejścia w życie ustawy niniejszej uzyskać od Rady Spółdzielczej potwierdzenie prawa rewizji, a to pod rygorem utraty tego prawa.

Art. 123. W okresie przejściowym rozwiązanie spółdzielni, wymienionych w art. 117 ust. 1, nastąpić może przedewszystkiem z przyczyn, przewidzianych przez prawo dotychczas obowiązujące. Oprócz tego może Rada Spółdzielcza wszcząć sprawę o rozwiązanie w myśl art. 75 L. 3 z powodu całkowitego zaprzestania działalności spółdzielni. Nadto może nastąpić otwarcie upadłości na zasadzie ustawy niniejszej, choćby prawo dotychczas obowiązujące upadłości spółdzielni nie przewidywało.

O ile w powyższym okresie nastąpi rozwiązanie lub ogłoszenie upadłości, likwidację względnie postępowanie upadłościowe przeprowadzić należy podług postanowień ustawy niniejszej.

Art. 124. Zarząd spółdzielni, o której mowa w art. 117 ust. 1, winien w ciągu sześciu miesięcy od daty wejścia w życie ustawy niniejszej złożyć Radzie Spółdzielczej odpis statutu spółdzielni i uzupełniających go dokumentów.

Wciągu tegoż czasu winien zarząd przesłać Radzie Spółdzielczej sprawozdanie, względnie bilans za rok obrachunkowy, poprzedzający wejście ustawy niniejszej w życie.

Obowiązki powyższe odpadają w razie wcześniejszego rozwiązania spółdzielni.

Przepisy ustawy niniejszej o zawiadamianiu związku lub Rady Spółdzielczej oraz o przesyłaniu im odpisów lub wykazów stosują się także do spółdzielni, wymienionych w art. 117 ust. 1.

Przekroczenie przepisów, zawartych w ust. 1 i 2 artykułu niniejszego, podlega karze porządkowej, przewidzianej w art. 111 ust. 1.

Art. 125. Postanowienia działu IV nie stosują się do czynności i zaniedbań, które nastąpiły przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Art. 126. Skoro w ciągu dwóch lat nie nastąpiło uzgodnienie statutu z przepisami ustawy niniejszej, każdy interesowany oraz związek, do którego spółdzielnia należy, względnie Rada Spółdzielcza, może wszcząć sprawę o rozwiązanie spółdzielni.

Art. 127. Drogą rozporządzenia można dla pewnych oznaczonych terytorjów przedłużyć odpowiedzialność członków, którzy wystąpili lub zgłosili swe wystąpienie ze spółdzielni po dniu 1 sierpnia 1914 roku, aż do upływu dwóch lat po wejściu w życie ustawy niniejszej.

Art. 128. Aż do wprowadzenia jednolitego prawa egzekucyjnego zatwierdzenie obrachunku dopłat przez sąd w myśl art. 99 i 102 należy w zakresie mocy obowiązującej ustaw rosyjskich połączyć z uznaniem tego obrachunku za natychmiastowo wykonalny, a w zakresie mocy obowiązującej prawa niemieckiego — z udzieleniem klauzuli egzekucyjnej. W zakresie mocy obowiązującej prawa austrjackiego zatwierdzony sądownie obrachunek dopłat stanowić będzie tytuł egzekucyjny.

Art. 129. Aż do wprowadzenia jednolitej organizacji sądownictwa karnego przez sądy, wymienione w art. 116 ust. 1, rozumieć należy w zakresie mocy obowiązującej prawa austrjackiego sądy powiatowe, w zakresie mocy obowiązującej prawa niemieckiego — sądy ławnicze, w zakresie zaś mocy obowiązującej prawa rosyjskiego — sądy pokoju.

DZIAŁ VI.

Wejście w życie i wykonanie ustawy.

Art. 130. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1921 r.

Przepisy działu III wchodzą w życie z dniem ogłoszenia ustawy.

Od tej chwili spółdzielnie i związki tychże tworzyć się mogą tylko na zasadzie ustawy niniejszej.

Wszelkie przepisy prawa prywatnego, odnoszące się do spółdzielni i ich związków, tracą z chwilą powyższą moc obowiązującą, o ile ustawa niniejsza nie zawiera wyjątków.

W szczególności tracą moc obowiązującą:

a) ustawy austrjackie z 9 kwietnia 1873 Dz. u. p. L. 70 i z 10 czerwca 1903 Dz. u. p. L. 133;
b) ustawa niemiecka z 1 maja 1889 r. w brzmieniu ust. z 20 maja 1898 (Zbiór Praw Rzeszy z r. 1898, strona 370, 810 i nast.);
c) rosyjska Ustawa Kredytowa (Zbiór Praw T. XI Cz. II Rozdział 10 art. 37—49 i 86—114[36]), tudzież wszelkie statuty normalne;
d) dekret Naczelnika Państwa z dnia 8 lutego 1919 (Dziennik Praw z r. 1919 Nr. 17 poz. 223).

Art. 131. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
(—) *Witos.*

Minister Skarbu:
w z. (—) *Weinfeld.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *St. Nowodworski.*

(Dz. Ust. R. P. z dn. 11/XII 1920 r. Nr. 111 poz. 733).

4.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

z dnia 14 grudnia 1920 roku

w przedmiocie organizacji Rady Spółdzielczej.

Na podstawie art. 107, 130 i 131 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ustaw Nr. 111 poz. 733) zarządza się co następuje:

§ 1. Celem spółdziałania z Rządem w zakresie spraw spółdzielczych zostaje powołana państwowa Rada Spółdzielcza przy Ministerstwie Skarbu.

§ 2. Skład Rady stanowią Przewodniczący oraz członkowie: a) delegaci Ministerstw, wymienionych w ust. 2 art. 107 ustawy o spółdzielniach, w ogólnej liczbie 7 i b) osoby, przedstawione przez związki rewizyjne spółdzielni, a mianowane przez Ministra Skarbu w liczbie conajmniej 14.

§ 3. Przewodniczącego wyznacza Minister Skarbu, a delegatów rządowych wyznaczają właściwi Ministrowie na czas nieograniczony.

§ 4. Członków Rady z pośród przedstawicieli związków rewizyjnych mianuje Minister Skarbu na przeciąg lat dwóch z listy kandydatów, ułożonej przez Przewodniczącego Rady na podstawie zgłoszeń, dokonanych przez związki rewizyjne.

§ 5. Na listę Przewodniczący Rady wciąga wszystkich kandydatów, przedstawionych przez uprawnione do tego związki (§ 6) na wezwanie Przewodniczącego i w terminie przez niego wyznaczonym.

§ 6. Do zgłoszenia kandydatów powoływane będą te tylko związki, które posiadają prawo rewizji (art. 68 i ust. 2 art. 122 ustawy) i których statuty odpowiadają wymaganiom ust. 2 art. 66 i art. 67 ustawy.

§ 7. Przed upływem terminu urzędowania członków Rady z pośród przedstawicieli związków na wezwanie Przewodniczącego uprawnione do tego związki zgłaszają swych kandydatów na członków Rady w liczbie, przez Przewodniczącego ustanowionej, z uwzględnieniem stosunku liczbowego spółdzielni, należących do związków jednego typu. Zgłoszenie winno zawierać: imiona i nazwiska kandydatów,

wick, stanowisko społeczne, stosunek tychże osób do związku oraz dokładne oznaczenie miejsca stałego zamieszkania.

§ 8. Każdy z członków Rady, powołanych z pośród przedstawicieli związków, może zrzec się mandatu przed upływem czasu, na który został mianowany. Zrzeczenie winno nastąpić na piśmie lub w drodze zgłoszenia rezygnacji na posiedzeniu Rady. W razie trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności członka Rady na posiedzeniu, Przewodniczący winien poddać pod głosowanie sprawę pozbawienia członka mandatu. Uchwalony w tej mierze wniosek wymaga zatwierdzenia przez Ministra Skarbu.

§ 9. W razie śmierci członka Rady, zrzeczenia się lub utracenia przezeń mandatu przed upływem czasu, na który został mianowany, Minister Skarbu mianuje zastępcę z listy kandydatów, ostatnio przez związki przedstawionych, z uwzględnieniem pierwszeństwa kandydatów tego związku, do którego należał były członek Rady. Zastępca urzęduje do końca kadencji członka, na którego miejsce został powołany.

§ 10. Mandaty członków Rady z pośród przedstawicieli związków wygasają z upływem każdych dwóch lat od daty zamianowania członków pierwszej Rady. W każdym jednak razie mandaty te trwają do chwili zamianowania nowych członków Rady.

§ 11. Przy ustanawianiu pierwszego składu osobowego Rady do zgłoszenia kandydatów uprawnione będą wszystkie mające siedzibę w granicach Rzeczypospolitej Polskiej związki spółdzielcze, które działają na podstawie statutu zarejestrowanego lub zatwierdzonego i których cele odpowiadają wymaganiom ust. 2 art. 66 ustawy, jakoteż patronaty, korzystające z prawa rewizji ustawowej, nadanego im na zasadzie obowiązujących dotąd praw.

Dla uzyskania tego uprawnienia związki spółdzielcze winny w ciągu trzech tygodni od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w Dzienniku Ustaw nadesłać do Ministerstwa Skarbu po jednym odpisie statutu wraz z odpisem dowodu zarejestrowania lub zatwierdzenia tegoż statutu, po jednym odpisie sprawozdania za ostatni rok działalności, listę spółdzielni, należących do związku, oraz listę członków poszczególnych organów związku.

§ 12. Za udział w posiedzeniach członkowie wynagrodzenia nie otrzymują. Członkowie zamiejscowi otrzymują zwrot kosztów przejazdu koleją i djety za każdy dzień posiedzenia i czasu, zużytego na podróż, według norm, ustanowionych dla urzędników państwowych IV stopnia.

§ 13. Przewodniczący kieruje biurem Rady, podpisuje w jej imieniu zarządzenia,, instrukcje i korespondencje i przedstawia ją wobec władz państwowych. W razie nieobecności obowiązki jego pełni zastępca, wyznaczony przez Ministra Skarbu.

§ 14. Szczegółowe przepisy, dotyczące sposobu zwoływania posiedzeń Rady, zgłaszania wniosków, prowadzenia obrad, zapadania uchwał i protokułowania tychże, określi regulamin, uchwalony przez Radę i zatwierdzony przez Ministra Skarbu.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) *Steczkowski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *St. Nowodworski.*

(Dz. Ust. Nr. 117 z dnia 23 grudnia 1920 roku, poz. 776).

5.

KOMUNIKAT MINISTERSTWA SKARBU.

Ministerstwo Skarbu komunikuje:

Z dniem 1 stycznia 1921 r. wchodzi w życie ustawa, która wywrze niewątpliwie doniosły wpływ na rozwój i uporządkowanie jednej z najważniejszych dziedzin życia gospodarczo-społecznego.

Jest to uchwalona przez Sejm 29 października 1920 r. „Ustawa o spółdzielniach".

Na mocy tej ustawy, która uchylając odpowiednie prawodawstwa dzielnicowe rozciąga moc swoją na cały obszar Państwa, kierownictwo ruchem spółdzielczym we wszystkich jego gałęziach spoczywać będzie w rękach państwowej Rady Spółdzielczej, składającej się w 1/3 części z przedstawicieli Rządu, zaś w 2/3 z przedstawicieli związków spółdzielczych.

Aby uzyskać uprawnienie do zgłaszania kandydatów na członków Rady, winny związki i patronaty nadesłać najpóźniej 13 stycznia 1921 r. do Ministerstwa Skarbu odpisy swych statutów wraz z dowodami legalizacji sprawozdania za ostatni rok działalności, listę spółdzielni, należących do związku, oraz listę członków poszczególnych organów związku.

Ustawa przyznaje spółdzielniom cały szereg uprawnień, których one dotąd były pozbawione, nakłada jednak również obowiązki, które spółdzielnie bezwzględnie wykonać muszą. Dotyczy to zwłaszcza obowiązku przystosowania statutów do nowej ustawy, zgłoszenia swych statutów i innych dokumentów do Rady Spółdzielczej.

Wszystko to wskazuje na jaknajpilniejszą potrzebę dokładnego zaznajomienia się kierowników spółdzielni, związków tychże i patronatów z samą ustawą, ogłoszoną w Nr. 111 Dziennika Ustaw z dn. 11 grudnia 1920 r., jako też z rozporządzeniem Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości, dotyczącem organizacji Rady Spółdzielczej a ogłoszonem w Nr. 117 Dzien. Ustaw z dn. 23 grudnia 1920 r.

Biuro Rady Spółdzielczej mieści się w gmachu Ministerstwa Skarbu przy ul. Rymarskiej Nr. 5.

(„Monitor Polski" Nr. 3 — 1921 r.).

6.

PROTOKÓŁ

zebrania organizacyjnego członków Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywczego Pracowników Centrali Ministerstwa Skarbu — z dnia 12-go grudnia 1920 r.

Lista obecnych wykazała 50 osób.

Zagaił zebranie w imieniu Komisji Organizacyjnej, powołanej przez założycieli (art. 57 Statutu), p. Janusz Kwieciński, który na wstępie zaznaczył, że zebranie jest prawomocne, gdyż w myśl Statutu

Stowarzyszenia (art. 26) uchwały Ogólnego Zebrania mają moc obowiązującą bez względu na liczbę obecnych.

Zaproponowany porządek dzienny, a mianowicie:

1) Wybór przewodniczącego,
2) Sprawozdanie Komisji Organizacyjnej,
3) Upoważnienie Zarządu do zaciągnięcia długów, zwłaszcza pożyczki ze Skarbu Państwa,
4) Zatwierdzenie budżetu i planu działania na rok 1920/21,
5) Wybór 3 członków Zarządu i 2 zastępców oraz 6 członków Rady nadzorczej i 3 zastępców — został przyjęty przez zebranych jednogłośnie.

p. I. Na wniosek p. Kwiecińskiego na przewodniczącego powołano przez aklamację p. bar. Dangla, który zaprosił na asesorów pp. Rasińskiego, Lubowidzkiego, Raciborską i Morozowicza, oraz na sekretarza Blusiewicza.

Przystąpiono do obrad według uchwalonego porządku dziennego.

p. II. P. Kwieciński wyjaśnił, że Komisja Organizacyjna miała za zadanie przeprowadzić zapisy na członków Stowarzyszenia, oraz zwołać zebranie organizacyjne.

Dokonane zapisy dały do dnia 12 grudnia b. r. osób 211.

Udział członkowski w myśl statutu wynosi marek 200, wpłaconych w 2-ch ratach, prócz wpisowego Mk. 10.

Przychód Komisji Organizacyjnej wynosi z tego źródła Mk. 23.310, rozchód — Mk. 220.

Sprawozdanie powyższe zaakceptowano jednogłośnie.

p. III. P. Kwieciński proponuje zaciągnąć pożyczkę ze Skarbu do wysokości 500.000 Mk.

Wyłoniła się dyskusja przy udziale pp. Lubowidzkiego, Rasińskiego, Blusiewicza, Fijałkowskiego, Nadolskiego i Kowalewskiego, przyczem podnoszono z jednej strony konieczność powiększenia kapitału zakładowego (udziałowego) Stowarzyszenia przez przyciągnięcie największej ilości członków i podwyższenie udziałów do wysokości 500, ewentualnie 1000 Mk., z drugiej strony podkreślono, że Stowarzyszenie, chcąc rozwinąć należycie działalność swoją i w czasie najkrótszym przyjść z wydatną pomocą członkom, winno posiadać większy kapitał obrotowy i w tym celu niezbędna jest większa pożyczka ze strony Skarbu — od 1.000.000 do 2.000.000 Mk.

Przewodniczący zwraca uwagę, że w danej chwili, wobec małej ilości członków Stowarzyszenia, niepodobna występować o większy fundusz, gdyż zadłużenie Stowarzyszenia winno wytrzymywać pewien stosunek do kapitałów własnych, które narazie są bardzo niewielkie.

Przewodniczący poddaje pod głosowanie dwa wnioski:

1 — o uzyskanie pożyczki w wysokości 1.000.000 marek,

2 — do wysokości 2.000.000 Mk.

Za pierwszym wnioskiem głosowało 32 osoby, za drugim 19 osób.

Wobec tego zebranie uchwaliło: upoważnić Zarząd do zaciągania długów do wysokości 1.000.000 marek.

p. IV. P. Kwieciński stwierdza, że Komisja Organizacyjna, nie posiadając w chwili obecnej danych, dotyczących warunków przyszłej pracy Stowarzyszenia, nie jest w stanie złożyć zebraniu planu działania ani szczegółowego wykazu przewidywanych wydatków na rok 1920/21, z uwagi jednakże na to, że nowo wybrany Zarząd bez uchwalonego budżetu nie może niezwłocznie przystąpić do pracy nad zorganizowaniem Stowarzyszenia, proponuje upoważnić Zarząd do rozchodowania na koszty handlowe Stowarzyszenia w granicach funduszu zebranego ze składek udziałowych, z tem, że Zarząd obowiązany będzie przedstawić na najbliższem Ogólnem Zebraniu sprawozdanie z poniesionych wydatków, jak również budżet i plan działania na rok 1920/21.

Zebranie wniosek powyższy przyjęło jednogłośnie i jednocześnie określiło termin następnego zebrania, mianowicie — do 6 tygodni od daty niniejszej.

P. Morozowicz proponuje prosić Ministerstwo Skarbu o udzielenie zapomogi dla Stowarzyszenia na koszty organizacyjne, co zostaje przyjętem.

p. V. W związku z wyborami przedstawiono Prezydjum listę kandydatów do Rady Nadzorczej i do Zarządu oraz do zastępstwa, która została uzupełniona przez nowe zgłoszenia.

Po zarządzonem głosowaniu p. Przewodniczący odczytał następujący wynik:

Do Rady Nadzorczej wybrani zostali:
1. Dr. Kazimierz Zaczek — 50 głosami;
2. Dangel Józef — 50 głosami;
3. Birgfellner Karol — 37 gł.;
4. Dr. Minkowski Paweł — 42 gł.;
5. Dr. Hilchen Paweł — 42 gł.;
6. Kwieciński Janusz — 50 gł.

Prócz tego otrzymali głosów: p. Rasiński—11 gł, Lubowidzki — 12 gł., Nadolski — 4 gł.

Na zastępców zostali wybrani:
1. Terczyński Władysław — 43 gł,
2. Sowiński Edmund — 41 gł.,
3. Morozowicz Aleksander — 41 gł.

Prócz tego otrzymali głosy:
Nadolski 24 g.,
Fijałkowski — 1gł.

Do Zarządu zostali wybrani:
1. Borowicz Zdzisław — 38 głosami,
2. Fijałkowski Stefan — 47 gł,
3. Dziebowicz Konstanty — 48 gł.

Prócz tego otrzymali głosów:
Malicki — 11 gł.,
Nadolski — 4 gł.,
Blusiewicz — 2 gł.

Na zastępców Zarządu zostali wybrani.
1. Blusiewicz Walerjan — 43 głosami,
2. Więckowska Irena — 43 głosami.

Prócz tego otrzymali głosów:
1. Brzuza — 8 gł.,
2 Jankowski — 3 gł.,
3. Malicki — 2 gł.

W końcu na wniosek Przewodniczącego uchwalono rezolucje, które w toku obrad wyłoniły się:

Zebranie organizacyjne wzywa Zarząd Stowarzyszenia Spółdzielczego Pracowników Centrali Ministerstwa Skarbu

1. aby dołożył wszelkich starań o jaknajszybsze zebranie zapisów na członków Stowarzyszenia od wszystkich pracowników Centrali Ministerstwa Skarbu,
2. aby na najbliższe Ogólne Zebranie przedstawił wnioski, dotyczące podwyższenia udziałów i ustalenia ilości udziałów które może posiadać jeden członek w myśl § 7, 9 Statutu.

Na tem posiedzenie o godz. 2-ej zamknięto i podpisano.

Warszawa, dnia 15 grudnia 1920 roku.

Przewodniczący:

(—) *J. Dangel.*

OGŁOSZENIA.

BILANS
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej
(TYMCZASOWY)

dnia 10 Listopada 1920 r.

Stan czynny.	
Kruszce, obliczone pg. równi monetarnej:	
Złoto: własn. P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	6.394.497,53
„ Skarbu Narodowego	480.823,02
„ Ministerstwa Skarbu	2.613.453,04
Srebro. „ P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	24.523 024,54
„ Skarbu Narodowego	1.494.964,17
„ Ministerstwa Skarbu	8.395.403,48
Pieniądze obce	208.387.153,24
Banki:	
a) banki niemieckie	514.366.168,—
b) inne banki zagraniczne	146.003.040,55
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.213.281,46
Weksle zdyskontowane	251.287.075,45
Pożyczki:	
a) Skarbowi Państwa	49.125.000.000,—
b) miastom	220.955.605,70
c) osobom i firmom prywatnym	2.473.149.465,43
Inne aktywa	13.493.948.606,15
	66.502.212.561,76

Na poczet pożyczek, przejętych d. 11 listopada 1919 r., wpłynęło do dnia 10-go listopada 1920 r. . . Mk. 106.750.265,54

Stan bierny.	
Banknoty w obiegu	40.424.947.396,—
Rachunki bieżące:	
a) Centralnej Kasy Państwowej	87.320.044,45
a) inne rachunki bieżące	12.046.928.825,34
Fundusze rezerwowe	16.383.642,70
Inne pasywa	13.926.632.653,27
	66.502.212.561,76

Ilość rachunków przekazowych . . . 4277

Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od dnia 1/I do dn. 10/XI 1920 r. . . . . . . Mk. 22.725.089.133,72

Naczelny Dyrektor: (—) Steczkowski.

Główny Księgowy: (—) Michał Gawroński.

BILANS
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej
(TYMCZASOWY)
dnia 20 listopada 1920 r.

Stan czynny.	
Kruszce, oblicz. podług równi monetarnej:	
Złoto: własn. P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	6.395.377,08
„ Skarbu Narodowego	480.823,02
„ Ministerstwa Skarbu	3.170.832,15
Srebro: „ P. K. K. P. (dawn. dla Banku Polskiego)	24.673.686,11
„ Skarbu Narodowego	1.494.964,17
„ Ministerstwa Skarbu	9.002.345,02
Pieniądze obce	206.186.866,54
Banki:	
a) banki niemieckie	568.397.318,98
b) inne banki zagraniczne	155.807.721,64
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.213.281,46
Weksle zdyskontowane	267.193.350,66
Pożyczki:	
a) Skarbowi Państwa	49.625.000.000,—
b) miastom	229.829.827,—
c) osobom i firmom prywatnym	2.886.666.774,46
Inne aktywa	12.385.307.501,87
	66.394 820.670,16

Na poczet pożyczek, przejętych d. 11 listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 20-go listopada 1920 r. . . Mk. 106.750.265,54

Stan bierny.	
Banknoty w obiegu	41.319.100.617,50
Rachunki bieżące:	
a) Centralnej Kasy Państwowej	2.362.230.838,42
b) inne rach. bieżące	10.980.030.852,56
Fundusze rezerwowe	16.383.642,70
Inne pasywa	11.717.074.718,98
	66.394.820.670,16

Ilość rachunków przekazowych . . 4 319

Obroty Izb Rozrachunkowych w Warszawie i Poznaniu od dn. 1 stycznia do 20-go listopada 1920 r. . . . . Mk. 23.635.657.102,86

Naczelny Dyrektor (—) Steczkowski.

Główny księgowy (—) Michał Gawroński.

BANK DYSKONTOWY WARSZAWSKI.
Instytucja centralna ul. Fredry 8, (dom własny).

ODDZIAŁ MIEJSKI—Nalewki 26. **ODDZIAŁ CENTRALNY—Senatorska 22, dom własny**

ODDZIAŁ we LWOWIE, ul. 3 Maja 14, dom własny.

Stan rachunków w dniu 30 listopada 1920 r.

STAN CZYNNY.	Marki	fenigi
Gotowizna w kasie	133 670 912	47
Rachunki przekaz. do dyspozycji Banku	149.513.338	74
Papiery publiczne wylos. i kupony	1.966.864	61
Skup weksli	18.610 418	22
Weksle i frachty do inkasa	13.109.179	07
Pożyczki na zastaw papier. publicznych	16.042.912	54
Papiery publiczne własne	52.866 127	35
Weksle i monety zagraniczne.	7.758.905	19
Korespondenci:		
a) Loro	646.665.723	73
b) Nostro	16.234.570	34
c) Weksle u korespondentów	94.699.546	35
Weksle protestowane	18.480	—
Wydatki bieżące	12.614.042	38
Ruchomości	2.160	—
Nieruchomości	1.728.000	—
Sumy przechodnie	6.623.712	45
	1.172.124.893	44

STAN BIERNY.	Marki	fenigi
Kapitał zakładowy	43.200.000	—
Kapitał zapasowy	21.600.000	—
Fundusz rezerwowy specjalny.	7.080.000	—
Rezerwa specjalna	1.000.000	—
Pozostałość zysków	636.330	48
Wkłady i rachunki przekazowe	85.730.603	90
Korespondenci:		
a) Loro	779.734.429	61
b) Nostro	107.846	23
c) Weksle do zainkasowania	107.808.725	42
Kasa Przezorności oprócz depozytu.	222.809	92
Dywidenda niepodniesiona	1.542.898	80
Procenty przypadające do wypłaty	575.156	59
Procenty i komisowe	21.606.735	43
Sumy przechodnie	95.681.057	06
Fundusz im. Miecz. Epsteina.	23.760	—
„ „ Dyrektora P. Heilperina	120.000	—
VI Emisja akcji Banku-Dysk. Warsz.	5.454 540	—
	1.172.124.893	44

WYCIĄG ZE SPRAWOZDANIA TOW. AKC. CUKROWNI I RAFINERJI „ZBIERSK“ za rok 1919/20 na d. 30/6 1920 r.

RACHUNEK STRAT i ZYSKÓW

WINIEN			MA		
Osiągnięto zysku brutto:			Różne umorzenia, procenty i koszty organizacji	Rb.	74,561.57
Z fabryki	Rb.	326,222.47	Przewyżka dochodów kampanji 1919/20 r.	„	977,856.57
„ dominium „Zbiersk“ i „Petryki“	„	41,865.24			
„ lasu „Zbiersk“ i lasu „Petryki“	„	666,337.50			
„ dzierżaw	„	13,465.60			
„ kursu walut	„	4,527.33			
	Rb.	1,052,418.14		Rb.	1,052,418.14

Bilans na dzień 30 czerwca 1920 roku

STAN CZYNNY			STAN BIERNY		
Majątek nieruchomy	Rb.	1,093,554.47	Kapital zakładowy	Rb.	2,450,000.—
Remanenty cukru, melasu, materjałów, zbóż i inwentarza	„	1,773,949.22	„ amortyzacyjny	„	1,041,732.30
Kasa	„	77,772.39	„ zapasowy	„	279,071.90
Ruchomości	„	44,961.85	Wierzyciele	„	5,586,752.40
Depozyty i papiery procentowe	„	115,320.56	Zysk brutto	„	977,856.57
Dłużnicy	„	5,307,969.76½			
Dobra ziemskie	„	1,921,884.91½			
	Rb.	10,335,413.17		Rb.	10,335,413.17

Bilans i sprawozdanie zostały zatwierdzone przez Ogólne Zebranie Akcjonarjuszów w dniu 27 Listopada 1920 r., osiągnięty zysk w sumie Rb. 977,856.57 rożdzielony został w następujący sposób:

	Na amortyzację budynków	Rb.	11,825.31
	„ tantjemę Zarządu	„	84,774.39
	„ gratyfikację dla pracowników	„	50,000.—
	„ kapitał zapasowy	„	53,901.29
	Zarezerwowano na podatki: dochodowy, od kapitału, daninę i wojenny	„	409,855.58
21175	Na dywidendę dla Akcjonarjuszów	„	367,500.—
		Rb.	977,856.57

BANK KOMUNALNY.

Bilans na dzień 1-go grudnia 1920 roku.

STAN CZYNNY.	Marki	fen.	STAN BIERNY.	Marki	fen.
Kasa	476144	05	Kapitał zakładowy (rzeczyw. wpłac)	3025000	—
Rachunki depozyty w Bankach	7288134	53	Rachunki bież. zw. i war. (czekowe)	9038139	26
Papiery %% własne.	600410	—	Ministerstwo Skarbu	66000000	—
Pożyczki krótkoterminowe w gotówce	67360000	—	Sumy wpłac. przez Zw. Sam. na wyk. zleceń.	454097	65
Zlecenia Związków Samorządowych	751048	55	Kasa Przezorności pracowników Banku	31030	26
Kasa Przezorności pracowników Banku	15034	72	Sumy przechodnie	285029	77
Różni dłużnicy	103080	—	Należności skarbowe	3041	65
Sumy przechodnie	5744041	40	Procenty i prowizja otrzymane	1934674	87
Ruchomości	370017	—	„ „ „ „ za 1921 r.	1309707	86
Wydatki do zwrotu	433311	35	Zwyżka na kursie papier. %% włas.	3050	—
Wydatki bieżące	1351098	78	Opłaty na pokrycie wydatków do zwrotu	50535	—
Procenty zapłacone	40555	56	Korespondenci C/N.	2411159	04
Prowizja zapłacona	5089	42			
Wydatki bież. 1921 roku	7500	—		84545465	36
	84545465	36	Różni za swoje depozyty 70581300.—		
			Depozyty własne 607734.80		
	71189034	80		71189034	80

KOMITET LIKWIDACYJNY

Ziemiańskiego Tow. Wzajemnego Kredytu w Zamościu

Podaje do wiadomości, że na mocy decyzji Ogólnego Zebrania Reprezentantów Towarzystwa z dnia 5 czerwca 1920 r. i aktu rejentalnego z dnia 11 grudnia 1920 r. za Nr. 799, Ziemiańskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu przejęte zostało z dniem **12 Grudnia 1920 r.** przez BANK ZWIĄZKÓW ZIEMIAN SP. AKC. który nabył na własność całkowity bilans (aktywa i pasywa) Towarzystwa na dzień 1 stycznia 1920 r. oraz wziął na swój rachunek wszystkie operacje Towarzystwa prowadzone w 1920 r. do dnia skupu.

KOMITET LIKWIDACYJNY zawiadamia przytem wszystkich członków (udziałowców) Ziemiańskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Zamościu, że wkłady (udziały) tych członków wypłacać będzie ODDZIAŁ ZAMOJSKI BANKU ZWIĄZKÓW ZIEMIAN mieszczący się w dotychczasowym lokalu Towarzystwa, za zwrotem kwitów wydanych przez Towarzystwo.

TOWARZYSTWO AKCYJNE

Zakładów Górniczo-Hutniczych i Fabryk „STĄPORKÓW"

Zarząd w Warszawie przy ul. Mazowieckiej 7.

Wyciąg ze sprawozdania za 1919 r.

Ogólny przychód i rozchód.	Ruble R 100 =	Marki Mk 216
Sprzedaż i pozostałość produkcji	938336.58	2026807.01
Nabyte materjały i koszty eksploatacji	688934.90	1488099.38
Zysk brutto z eksploatacji	249401.68	538707.63
Inne dochody	3350.41	7236.88
Ogółem dochód	252752.09	545944.51
Wydatki	215206.09	464845.15
Zysk netto za 1919 rok	37546—	81099.36
Plus resztę zysku za 1918 rok	12658.20	27341.71
W sumie	50204.20	108441.07

Ogólne Zebranie w dn. 12 X. 1920 r.

Podzieliło:

Na kapitał zapasowy	Mk	4054.97	
„ amortyzację majątku	„	65914.02	
„ opłatę podatków	„	12960.—	
„ cele robotnicze T-wa	„	21600.—	
Do zysków roku następnego	„	3912.08	108441.07

Bilans w dniu 31 Grudnia 1919 r.	Ruble R 100 =	Marki Mk 216
Stan czynny.		
Nieruchomości	553522.70	1195609.03
Ruchomości	296621.46	640702.35
Zapasy materjałów i wyrobów	1020097.47	2203410.54
Dłużnicy	271002.77	585365 98
Kaucje	28850.75	62317.62
Gotowizna w Kasach	14654.12	31652.90
Depozyty	21124.50	45628.92
Sumy Przechodnie	284017.58	613477.97
	2489891.35	5378165.31
Stan bierny.		
Kapitał Zakładowy	700000.—	1512000.—
„ Zapasowy	23027.28	49738.92
„ Amortyzacyjny	172283.93	372133.29
Wierzyciele	1002790.69	2166027.89
Polska Kraj. Kasa Pożyczkowa	470914.18	1017174.63
Dywidenda niepodniesiona	2115.—	4590.—
Różni za depozyty	21124.50	45628.92
Sumy przechodnie	47.421.57	102430.59
Zyski—reszta z 1918 r.	12658.20	27341.71
„ za 1919 r.	37546.—	81099.36
	2489891.35	5378165.31

Bank Związków Ziemian Spółka Akcyjna Warszawa,

KOPERNIKA 30.

Zawiadamia niniejszym, iż w połowie grudnia 1920 r. otworzone zostały:

ODDDIAŁ BANKU W CZĘSTOCHOWIE

oraz ODDZIAŁ BANKU W ZAMOŚCIU

Powyższe Oddziały załatwiają wszelkie operacje bankowe, przewidziane w Statucie naszej Spółki Akcyjnej.

Powszechne Akcyjne Tow. Ubezpieczeń „VICTORIA"

Bilans w końcu 1919 r.

Aktywa.		
Gotowizna w kasie	Mk.	1,832,228.40
Papiery wartościowe	„	181,634,366.30
Hipoteki	„	917,931,152.87
Nieruchomości Towarzystwa	„	15,962,880.—
Pożyczki ubezpieczonym	„	116,665,335.94
Należności:		
W bankach i tow. ubezp.	„	66,740,024.98
Za zaległe premje	„	58,871,811.23
Za częściowe premje pł. w 1920 r.	„	16,818,081.—
„ % i komorne	„	22,057,520.13
Różne aktywa	„	8,295,160.88
		1,406,808,561.73
Passywa.		
Kapitał zakładowy	Mk	6,000,000.—
Kapitał zapasowy i rezerwa zysków	„	1,200,000.—
Rezerwa premjowa, przeniesienia i rezerwa szkód	„	1,123,613,287.85
Rezerwa zysków	„	172,645,750.—
Inne rezerwy	„	80,626,850.78
Należności innych tow. ubezp. i banków	„	1,869,521.48
Kaucje w gotowiznie	„	1,479,931.84
Kasa pomocy dla urzędników	„	10,410,397.90
Zysk ogólny	„	8,962,821.88
	Mk.	1,406,808,561.73

Ubezpieczeni otrzymują dywidendę:

w ubezpieczen. na „życie" — 2% wszystkich wpłaconych premji
„ na „dożycie"— 10% } rocznej premji
„ od nieszcz. wypadków — 20% }

Ogłoszenie Subskrypcji.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia akcjonarjuszów Spółki z dnia 27 lutego 1920 r., rezolucji Ministerstwa Skarbu z dnia 11 grudnia 1920 r. № 24957/20 i uchwały Rady Zarządzającej z dnia 30 grudnia 1920 r. rozpisujemy

SUBSKRYPCJĘ

na 6000 sztuk akcji imiennych II emisji Sp. Akc. Towarzystwo ubezpieczeń „Przyszłość" w Warszawie w wysokości nominalnej po 500 mk. na następujących warunkach:

1) cena emisyjna wynosi 550 mk. za każdą akcję (50 mk. na kapitał organizacyjny) można subskrybować najmniej 50 akcji—najwięcej 2000 akcji Akcje II. emisji uczestniczą w dochodach Spółki począwszy od 1 stycznia 1921 r.

2) subskrypcje należy najdalej do 20 stycznia 1921 r. skierować do Dyrekcji Sp. Akc. Tow. ubezp. „Przyszłość" w Warszawie ul. Smolna № 30, zarazem wpłacić w Kasie Towarzystwa w pełni sumę przypadającą na subskrybowane akcję.

3) posiadaczom akcji I, emisji przysługuje prawo poboru akcji II emisji, w stosunku po 50 akcji II emisji na 100 akcji I emisji które to prawo winni zgłosić pisemnie w Dyrekcji Towarzystwa do dnia 20 stycznia 1921 r. wpłacając równocześnie po 550 mk. za każdą subskrybowaną akcję.

4) Rada zarządzająca Spółki dokona w ciągu 1 miesiąca od dnia zamknięcia subskrypcji — przydziału akcji i o tem subskrybentów zawiadomi sumy wpłacone na poczet subskrypcji nieuwzględnionych — zostaną zwrócone bez odsetek.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1920 r.

Rada Zarządzająca.

Tłoczono w Drukarni Państwowej. Miodowa 20. № 12381, 5. I, 5000.